

GEMEENTE SNEEK

Bestemmingsplan De Potten

december 2008

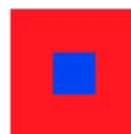
Gemeente Sneek Bestemmingsplan De Potten

INHOUD:
TOELICHTING
BIJLAGEN
VOORSCHRIFTEN
PLANKAART

Werknummer : 327.203.01
Datum : december 2008

KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

Toelichting

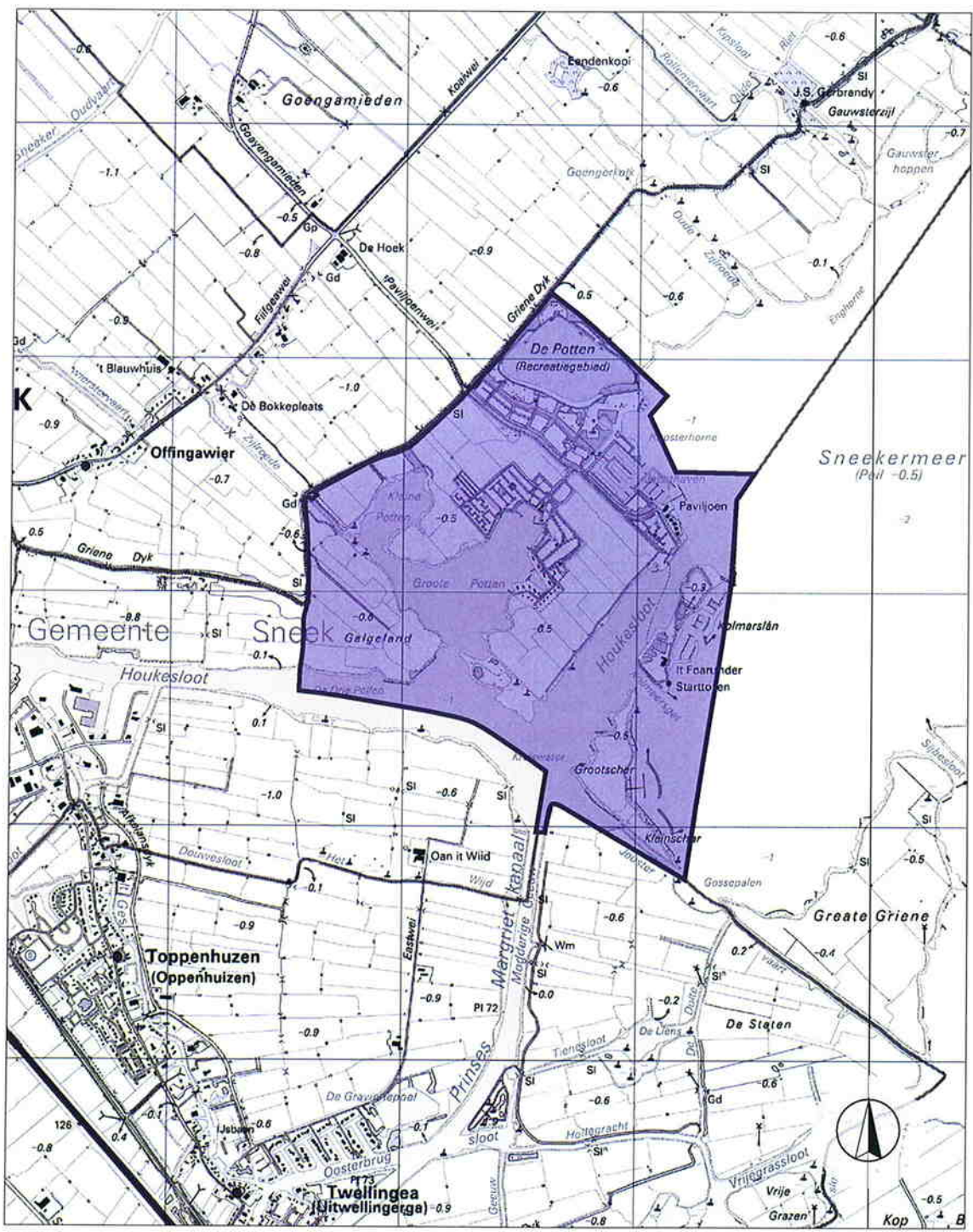
INHOUD

	blz.
1. INLEIDING	1
1.1. Ligging van het plangebied.....	1
1.2. Doel van het plan.....	1
2. ALGEMENE ASPECTEN	5
2.1. Bij het plan behorende stukken	5
2.2. Samenhang met andere plannen	5
2.2.1. Vigerende plannen	5
2.2.2. Nota Ruimte.....	5
2.2.3. Streekplan Fryslân 2006	6
2.2.4. Kompas voor het Noorden	7
2.2.5. Friese Merenproject.....	8
2.2.6. Structuurvisie 2020 Sneek & Wymbritseradiel Noord	8
2.2.7. Structuurplan Koers voor Sneek	8
2.2.8. Beleidsvisie Groenstructuurplan Sneek	9
2.2.9. Welstandsnota Sneek	9
2.2.10. Structuurplan Houkepoort-De Potten	10
2.2.11. Visie Zicht op de Meer	10
2.3. Wet- en regelgeving.....	11
2.3.1. Milieu-effectrapport.....	11
2.3.2. Strategische Milieubeoordeling	11
2.3.3. Ecologische Hoofdstructuur	12
2.3.4. Europese Vogelrichtlijn.....	12
2.3.5. Flora en faunawetgeving	13
3. PLANBESCHRIJVING	15
3.1. Het plangebied in hoofdlijnen	15
3.2. Verblijfsrecreatie	17
3.3. Dagrecreatie	18
3.4. Starteiland.....	20
3.5. Voorzieningen	21
3.6. Agrarisch gebied.....	21
3.7. Natuur en landschap.....	22
3.8. Water	24
3.9. Hoofdontsluiting	24
3.10. Parkeervoorzieningen.....	25
3.11. Beeldkwaliteit.....	25
4. JURIDISCHE OPZET	27
4.1. Inleiding.....	27
4.2. Kaart	27
4.3. Voorschriften.....	27

5.	UITVOERBAARHEIDSASPECTEN.....	33
5.1.	Milieuaspecten.....	33
5.1.1.	Geluidhinder wegverkeer	33
5.1.2.	Luchtkwaliteit.....	33
5.1.3.	Hinder van bedrijfsactiviteiten	34
5.1.4.	Externe veiligheid	34
5.2.	Bodem.....	35
5.3.	Water	35
5.4.	Archeologie.....	39
5.5.	Kabels en leidingen	40
5.6.	Milieuvriendelijk bouwen en inrichten.....	40
5.7.	Energieaspecten.....	40
5.8.	Flora en fauna.....	40
5.9.	Handhaving.....	43
5.10.	Economische uitvoerbaarheid	43
5.11.	Landschappelijke inpassing uitbreiding verblijfsrecreatie.....	44
6.	INSPRAAK EN OVERLEG.....	45
6.1.	Inspraak over het bestemmingsplan.....	45
6.2.	Overleg ex artikel 10 Bro	45

BIJLAGEN

1. Archeologisch onderzoek
2. Ecologisch onderzoek
3. Natuurcompensatieplan
4. Vergunning Natuurbeschermingswet
5. Rapportage Wegvangst muizen Skareiland en voorstel voor extra maatregelen bij de herinrichting
6. Overleg en inspraak
7. Aanvulling Watertoets

Afbeelding 1 Situering plangebied

1. INLEIDING

1.1. Ligging van het plangebied

Het plangebied De Potten ligt ten westen van Sneek (zie afbeelding 1). Het is als volgt begrensd:

- aan de noord- en oostzijde vormt het Sneekermeer de grens;
- in het zuiden grenst het plangebied aan de Houkesloot en de Joustervaart;
- de plangrens van bestemmingsplan Houkepoort-Houkemar en de Griene Dyk begrenzen het plangebied aan de westzijde.

De exacte begrenzing is weergegeven op de plankaart met de aanduiding "plangrens".

Binnen het plangebied zijn verschillende recreatieve voorzieningen gevestigd zowel op het gebied van dag- als verblijfrecreatie. Daarnaast is het gebied van belang voor de watersport, waarbij de Sneekweek een bekend onderdeel is. Door de aanwezigheid van de starttoren op het Starteiland, is dit eiland het middelpunt van de watersport op het Sneekermeer. Daarnaast is De Potten belangrijk voor de dagrecreatie van de "Sneekers". Buiten de recreatie heeft het gebied ook een belangrijke natuurfunctie. In het kader van de Vogelrichtlijn is het Sneekermeer aangewezen als Speciale Beschermingszone en tevens is een gedeelte van het gebied gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur.

1.2. Doel van het plan

In dit bestemmingsplan vindt de uitwerking en juridische vertaling plaats van het ruimtelijk beleid dat gericht is op verbetering en uitbreiding van het watersportgebied rond het Sneekermeer. Het bestemmingsplan bevat een toelichting, een plankaart en voorschriften die betrekking hebben op zowel het gebruik van de gronden en opstallen als de toegestane bebouwing. Het plan is niet alleen bedoeld als juridische basis voor verdere ontwikkeling, het is tevens bedoeld als regeling van het gebruik van de bebouwde en onbebouwde gronden, wat de rechtszekerheid bevordert voor (toekomstige) eigenaren en gebruikers.

Het doel van dit bestemmingsplan is om de bestaande situatie, voorzover die afwijkt van de huidige regelingen, een actuele juridische basis te verschaffen. Voor een groot deel van het plangebied vormt dit bestemmingsplan een actualisering van de vigerende bestemmingsplannen. Daarnaast dient voorliggend bestemmingsplan tevens enkele toekomstige ontwikkelingen mogelijk te maken.

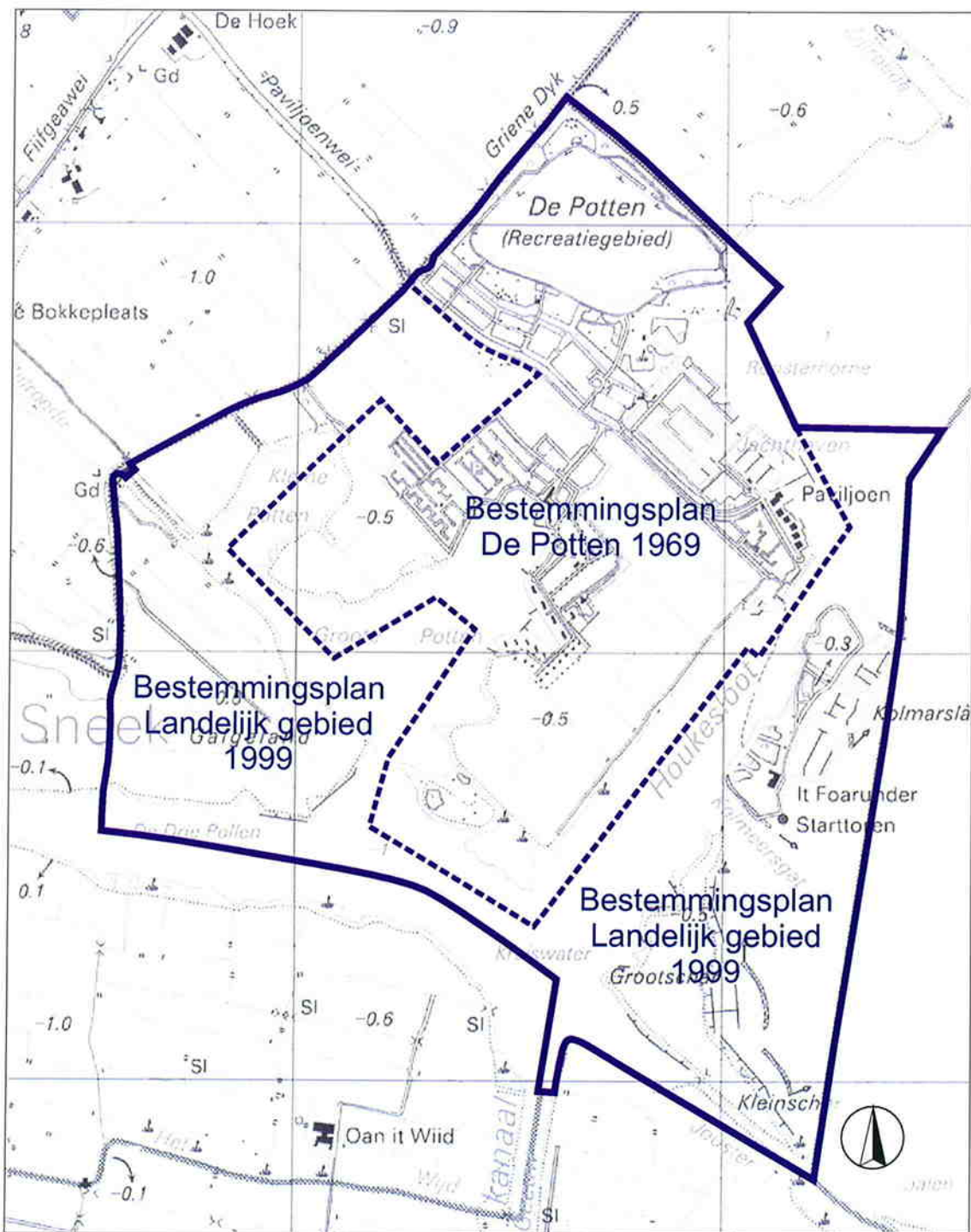
In dit bestemmingsplan worden enerzijds locaties aangegeven voor de op korte termijn te realiseren voorzieningen. Anderzijds vormt dit bestemmingsplan een kader voor het tot stand brengen van een goede structuur in het gebied, die gedurende een lange periode het uitgangspunt kan vormen voor diverse ontwikkelingen.

Bij de ontwikkeling van De Potten dient een meerwaarde te ontstaan door de verschillende aspecten als een totaalpakket te beschouwen. Deze meerwaarde vormt een kader waarin de particuliere investeringen kunnen plaatshebben. Daarbij kan in de eerste plaats worden gedacht aan kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de camping met recreatie-

bungalows. Maar ook in algemene zin moet de aantrekkingskracht van het gebied worden versterkt; deze uitstraling zal een positieve invloed hebben op het aantal bezoekers, zowel komend over land als recreatieve watersporters en nationale en internationale wedstrijdzeilers.

De gemeenteraad van Sneek heeft begin 2005 het rapport *Zicht op de Meer* (d.d. 1 februari 2005) vastgesteld, met daarin een visie op het Pottengebied en het Starteiland. Hoofdpunten van deze visie zijn een uitbreiding en/of opwaardering van de dag- en verblijfsrecreatie en toeristische voorzieningen en de aanleg van een kanoroute. Daarnaast zal een herinrichting van het Starteiland en Schareiland plaatsvinden, waardoor de havencapaciteit op het Starteiland wordt geconcentreerd.

Om deze ontwikkelingen in de toekomst mogelijk te maken, is het noodzakelijk de bestaande bestemmingsplannen te herzien. Vooruitlopend op de vaststelling van voorliggend bestemmingsplan is een tweetal ruimtelijke onderbouwingen opgesteld voor het Pottengebied. Deze onderbouwingen hebben tot doel de kaders aan te geven voor de ontwikkelingen binnen dit gebied. Voorafgaand op het van kracht worden van dit bestemmingsplan kan zodoende planologische medewerking worden verleend aan deze ontwikkelingen door toepassing van artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening(WRO). De ruimtelijke onderbouwingen sluiten naadloos aan op de uitgangspunten en randvoorwaarden uit onderhavig bestemmingsplan.

Afbeelding 2 Vigerende bestemmingsplannen

2. ALGEMENE ASPECTEN

2.1. Bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan De Potten is vervat in:

- de plankaart, tekeningnummer 327.203.00, waarop de bestemmingen van de in het plan gelegen gronden en bijbehorende verklaringen zijn aangegeven;
- de voorschriften, waarin bepalingen zijn opgenomen over de inhoud van de bestemmingen en bepalingen omtrent het gebruik van gronden en de toelaatbaarheid van bebouwing.

Het bestemmingsplan gaat vergezeld van deze toelichting. Hierin wordt de opzet van het bestemmingsplan beschreven en verantwoord en zijn de aan het plan ten grondslag liggende gedachten vermeld, alsmede de resultaten van inventarisatie en onderzoek.

2.2. Samenhang met andere plannen

2.2.1. Vigerende plannen

Voor het plangebied vigeren de volgende twee bestemmingsplannen:

- Bestemmingsplan De Potten, vastgesteld door de gemeenteraad van de toenmalige gemeente Wymbritseradiel op 2 oktober 1969 en gedeeltelijk goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Fryslân d.d. 13 november 1970.
- Bestemmingsplan Landelijk gebied, vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Sneek op 13 juli 1999 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten d.d. 20 januari 2000.

Afbeelding 2 laat zien welke delen van het plangebied in deze vigerende plannen liggen.

2.2.2. Nota Ruimte

Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid dat verwoord is in de Nota Ruimte is het scheppen van ruimte voor de verschillende ruimtevragende functies op het beperkte oppervlak dat ons in Nederland ter beschikking staat. Meer specifiek richt het kabinet zich hierbij op vier algemene doelen: versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland, bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland, borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden en borging van de veiligheid. Het kabinet streeft naar een bepaalde basiskwaliteit voor steden en dorpen en de bereikbaarheid daarvan. Voor verstedelijking en economische activiteiten gaat het rijk uit van de bundelingsstrategie. Daarbij wordt voldoende aanbod van ruimte gereserveerd voor stedelijke functies. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de ruimte die in het bestaande bebouwde gebied aanwezig is. Daarbij wordt de infrastructuur optimaal benut, het groen in en om de stad in samenhang met het bebouwd gebied verder ontwikkeld en aangesloten op het watersysteem.

Ten aanzien van het Pottengebied richt het Rijksbeleid zich voornamelijk op die gebieden die onderdeel uitmaken van de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur (NRH). Het Vogelrichtlijngebied Sneekermeergebied en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), waarbinnen het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan deels is gelegen, zijn onderdeel

van de NRH. Het beleid voor deze gebieden richt zich op behoud, herstel en ontwikkeling van de kenmerken en waarden en kent een 'nee, tenzij' regime. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet toegestaan indien deze de kenmerken en waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Mitigerende en compenserende maatregelen dienen te worden getroffen. In de paragraaf 5.8. Flora en fauna wordt daar nader op ingegaan.

Om de gevarieerde en rijke natuur binnen de Europese Unie te behouden, heeft de EU het initiatief genomen voor *Natura 2000*. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde gebieden, die nu vallen onder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De formele aanwijzing van de *Natura 2000*-gebieden is nog niet afgerond; in afwachting daarvan blijven de huidige beschermingsregelingen van kracht.

De groene ruimte is volgens de Nota Ruimte tevens van belang voor de toeristisch-recreatieve mogelijkheden. Rekening moet worden gehouden met nieuwe vormen van recreatie en toerisme en met aanpassing en uitbreiding van bestaande toeristische en verblijfsrecreatieve voorzieningen, zoals in dit bestemmingsplan voorzien. Een vergroting van de toegankelijkheid en de bereikbaarheid van de groene ruimte is van belang. Naast wandelen en fietsen speelt de waterrecreatie daarin een rol. De realisatie van een toerwaartnet voor basisrecreatie is daarvan onderdeel. De nieuw aan te leggen kanoroute sluit aan op dat toerwaartnet.

De Nota Ruimte is op d.d. 17 mei 2005 door de Tweede Kamer aangenomen en op 17 januari heeft de Eerste Kamer er mee ingestemd. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 in onder andere de Staatscourant is de Nota formeel in werking getreden.

2.2.3. Streekplan Fryslân 2006

Op 16 december 2006 is het Streekplan vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Centraal uitgangspunt is de 'kwaliteit fan de romte', uitgedrukt in gebruiks-, belevings- en toekomstwaarde. Ingezet wordt op een ondeelbaar Fryslân waarin de onderscheiden kwaliteiten van stad en platteland behouden blijven en versterkt worden.

Ruimtelijke kwaliteit dient zowel economische, sociale, ecologische als culturele belangen en is daarmee voor alle functies in Fryslân essentieel. In het ontwerp en tijdens de uitvoering van ruimtelijke plannen moet expliciet gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde worden toegevoegd aan de omgeving. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte.

De provincie Fryslân zet in op de concentratie van verstedelijking in de stedelijke bundelingsgebieden, zonder dat dit ten koste gaat van de vitaliteit van het omringende platteland. Met concentratie wordt de benodigde massa, schaal en draagvlak verkregen voor het goed benutten van stedelijke potenties. Dit is voor de leefbaarheid en vitaliteit van heel Fryslân van grote betekenis. Ook het platteland profiteert met concentratie van verstedelijking van een hoogwaardig voorzieningenniveau en veelzijdige werkgelegenheid in de steden. Daarnaast voorkomt concentratie van verstedelijking dat het platteland te sterk verstedelijkt en de waardevolle open ruimte versnipperd. Ook het bestaande kenmerkende contrast tussen bebouwd en onbebouwd gebied kan zo gehandhaafd blijven. Tevens kan door concentratie de mobiliteit worden beheerst en wordt bijgedragen aan een rendabel hoogwaardig openbaar vervoer.

Sneek vormt samen met Drachten en Heerenveen de stedelijke centra in de A7-zone. Deze steden zijn de belangrijkste groeikernen in het zuiden van Fryslân met een goede

ontsluiting en op relatief korte afstand van economische centra buiten Fryslân. De ruimtedruk van wonen, werken en voorzieningen is er relatief hoog. De provincie zet in op het verder benutten van de potenties van deze stedelijke centra voor wonen, bedrijvigheid en dienstverlening.

In het Streekplan Fryslân worden aantrekkelijke groene en blauwe ruimten als het hart van Fryslân beschouwd. Hierbinnen kan ruimte worden gegeven aan functies die daarmee een directe relatie hebben, waaronder recreatie.

Het streekplan zet in op kwaliteitsverbetering, de nodige uitbreiding van recreatieve voorzieningen en op de ontwikkeling van nieuwe initiatieven. Grootschalige en intensieve recreatievoorzieningen dienen bij onder meer de stedelijke centra, waaronder Sneek, geconcentreerd te worden. De voorzieningen moeten op een verantwoorde wijze in de landschappelijke en natuurlijke omgeving worden ingepast, waarbij tevens aandacht behoort uit te gaan naar de cultuurhistorische waarden. Voor het Friese Merenproject ligt het accent op kwaliteitsverbetering van de watersportvoorzieningen en het vaarwegennet. Op de indicatieve kaart Functiezoning Provinciale Ecologische Hoofdstructuur zijn het Galgeland en het Schareiland aangewezen als natuur met recreatief en extensief recreatief medegebruik, afhankelijk van de kwetsbaarheid en de natuurdoelen van de EHS. Het overige deel van het plangebied is aangewezen voor natuur met recreatief medegebruik.

2.2.4. Kompas voor het Noorden

Naar aanleiding van het rapport van de commissie Langman kwam in april 1998 een akkoord tot stand tussen het Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN) en het kabinet. In die overeenkomst werd een omvangrijk pakket aan maatregelen ter stimulering van de noordelijk economie vastgesteld. Afgesproken werd de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Noord Nederland op basis van een programma aan te pakken. De drie noordelijke provincies die samen het SNN vormen, kwamen daarna tot een programma voorstel met de titel Kompas voor het Noorden. In dit programma wordt ingezet op een driesporen beleid:

- versterking van de marktsector en concentratie van wonen en werken in economische kerngebieden;
- vitale stedelijke centra;
- een aantrekkelijk landelijk gebied als voorwaarde voor een evenwichtige ontwikkeling.

De gemeente Sneek ligt binnen de A7 kernzone met de gemeenten Heerenveen en Drachten. Binnen het Kompas van het Noorden is afgesproken dat in de kernzones geïnvesteerd dient te worden in de verbetering van de vestigingsvoorwaarden voor bestaande en nieuwe bedrijvigheid. Van bijzondere betekenis daarin is de sector toerisme. Investerings in de toeristische infrastructuur zijn benodigd om werkgelegenheidseffecten te bereiken. Het toeristisch recreatief product verdient verbetering en vernieuwing. Naast een versterking van de basisvoorzieningen is een verdere verbetering van de watersportmogelijkheden benodigd. Het aantrekkelijker maken van Noord-Nederland voor de watersport en toervaart biedt mogelijkheden de concurrentiepositie te verbeteren. Het Friese Merenproject speelt daarin een belangrijke rol. Voor het Merengebied wordt een revitaliseringsplan met uitvoeringsprogramma op de middellange termijn opgesteld.

2.2.5. Friese Merenproject

Door de provincie is het Friese Merenproject geïnitieerd. Doel van het Friese Merenproject is de Friese meren en omgeving de komende jaren aantrekkelijker te maken. In dit project draait het om de verbetering en uitbreiding van dit unieke watersportgebied, zodat watersportliefhebbers, recreanten en iedereen die aan het water woont en werkt hiervan profiteren.

Onderdeel van het Fries Merenproject is het Sneekermeer, met daarbij het Pottengebied, Starteiland en Schareiland. De doelstellingen van het Friese Merenproject zijn dan ook van toepassing op het opwaarderen van het Pottengebied met het Schareiland en het Starteiland. Doelstelling voor dit gebied in het kader van het Friese Merenproject is:

- het leveren van een bijdrage aan de versterking van de concurrentiepositie van de provincie Fryslân als toonaangevend watersportgebied binnen Europa t.o.v. vergelijkbare Europese watersportgebieden;
- de versterking van de ruimtelijke economische structuur;
- het verbeteren van de positie van Sneek aan het Sneekermeer als speerpunt voor de waterrecreatie, het verbeteren van het toeristisch-recreatieve verblijfsklimaat en het versterken van de bestaande natuurdoeleinden.

Daarnaast is het de doelstelling om een zoneringsaanpak te brengen tussen de verschillende functies en activiteiten binnen het Pottengebied, te weten: natuur, recreatie, verblijfsrecreatie, watersport.

2.2.6. Structuurvisie 2020 Sneek & Wymbritseradiel Noord

De structuurvisie geeft een gezamenlijke ruimtelijke visie van de gemeenten Sneek en Wymbritseradiel op stad en ommeland tot de periode 2020. De gemeenteraden van beide gemeenten hebben deze visie in april 2005 vastgesteld. Het plangebied is daarbij onderdeel van het Merengebied waar de nadruk ligt op de waarden landschap, natuur en recreatie. Op de kaart voor 2020 is het plangebied aangewezen als een recreatiekerngebied. Hier geldt een beleid van behoud en verbreding van de recreatieve functie. Een kwaliteitsverbetering van de dagrecreatievoorzieningen en een beperkte uitbreiding van de verblijfsvoorzieningen is van belang. De uitbreiding van de aanlegvoorzieningen is, rekening houdend met de speciale beschermingszone van het Vogelrichtlijngebied, mogelijk. De ruimtelijke ontwikkelingen, zoals die in dit bestemmingsplan zijn voorzien, geven hieraan uitwerking.

2.2.7. Structuurplan Koers voor Sneek

Dit plan beschrijft de ruimtelijke en functionele ontwikkelingen van de stad op structuurniveau. De groene wippen en de karakteristieke waterlopen zijn de belangrijkste onderdelen van de stedenbouwkundige structuur. Deze wippen en waterlopen dienen als kader voor de ambities ten aanzien van wonen, werken en voorzieningen. Het centrale thema is de wisselwerking en wederzijdse versterking tussen de functie van Sneek als goed bereikbaar en vitaal centrum van de regio Zuidwest Fryslân en de functie van Sneek als groeipool in Fryslân en de A7 zone.

Het plangebied van dit bestemmingsplan ligt aan één van de blauwe dragers van de stad, die een belangrijke functie vervullen in de relatie tussen de stad en het buitengebied.

Deze vaarstad-as is van bijzonder belang voor de toeristische functie van Sneek. Het Pottengebied bevindt zich als recreatief concentratiegebied aan de uitloper van de vaarstad-as. In het ontwikkelingsbeeld 2005-2010 is het Prinses Margrietkanaal aangewezen als scheepvaartroute.

2.2.8. Beleidsvisie Groenstructuurplan Sneek

Doel van de visie is tweeledig: enerzijds ondersteuning van de ruimtelijke ontwikkeling van de stad, anderzijds het mogelijk maken van doelgericht en effectief groenbeheer door de afdeling Openbare Werken. Een inventarisatie en analyse vormen samen de basis voor de visievorming. De beleidsvisie tracht de ruimtelijke kwaliteiten van Sneek te versterken.

Bestuurlijk gezien onderscheidt de gemeente enerzijds de koppeling van groene wiggen aan de radiale basisstructuur van (water-)wegen en anderzijds de uitwerking van de groene wiggen. Deze uitwerking fungeert als een sectorale inbreng voor meer concrete ruimtelijke- en inrichtingsplannen. De groene wiggen, die voortkomen uit de radiale opbouw van Sneek, vormen de basis voor de hoofdgroenstructuur. Elke wig heeft een eigen functie en karakter. Ze steken vanuit het open landschap de stad in en sluiten aan op de radiale wegen en waterwegen richting de stadskern. De zoekruimte voor stedelijke ontwikkelingen ligt buiten deze wiggen.

De vaaras Houkesloot is een belangrijke blauwe drager die aan de oostzijde de stad doorsnijdt en een functie als toeristische ader heeft. Het plangebied bevindt zich aan de uitloper van deze vaaras en vervult een belangrijke rol als recreatievoorziening. Een uitbreiding van de recreatieve functie van De Potten is voorzien. Het onderhavige bestemmingsplan maakt deze ontwikkeling mogelijk. De Griene Dyk wordt gebruikt als wandel- en fietsroute en maakt deel uit van de wig Oudvaart. Deze wig vormt een belangrijke relatie tussen de stad en het merengebied. Voorgesteld wordt deze dijk visueel te versterken door beplanting aan te brengen.

2.2.9. Welstandsnota Sneek

Ten behoeve van een helder, controleerbaar en klantgericht welstandstoezicht heeft de gemeente een welstandsnota opgesteld. Het in de nota verwoorde welstandsbeleid "geeft de gemeente de mogelijkheid om de cultuurhistorische, stedenbouwkundige en architectonische waarden die in een gebied aanwezig zijn te benoemen en een rol te laten spelen bij de ontwikkeling en de beoordeling van bouwplannen".

In de Welstandsnota is het plangebied van dit bestemmingsplan aangemerkt als Buitengebied. Het plangebied is binnen deze gebiedstypering gekenmerkt als een recreatiegebied met een redelijk geclusterde bebouwing. Het beleid ten aanzien van het buitengebied is overwegend gericht op handhaving van de bestaande ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische functie. Ontwikkelingsruimte is aanwezig voor de bestaande bedrijven en het recreatiegebied. Daarbij dient extra aandacht uit te gaan naar de cultuurhistorische waarden (van met name de historische boerderijbebouwing) en een zorgvuldige inpassing van niet-agrarische functies. Voor het plangebied geldt een reguliere welstandsambitie, waarbij de aanwezige basiskwaliteiten dienen te blijven gehandhaafd. Voor het recreatiegebied is het van belang om bij verdere ontwikkeling te streven naar een zorgvuldige vormgeving en landschappelijke inpassing.

2.2.10. Structuurplan Houkepoort-De Potten

Het structuurplan Houkepoort-De Potten is op 21 maart 2000 vastgesteld en richt zich op de Houkesloot en het gebied ten noorden daarvan. Naast de verbeteringen en ontwikkelingen voor De Potten, komen hierin de realisering van de Houkepoort en Houkemar aan de orde. Dit zijn respectievelijk een nieuw woongebied en een nieuwe waterplas evenwijdig aan de Houkesloot. Beide projecten bevinden zich ten westen van het plangebied De Potten.

In het structuurplan worden de hoofdlijnen van het beleid voor het gebied beschreven en wordt de hoofdstructuur vastgelegd. Ten aanzien van De Potten wordt uitgegaan van een concentratie van recreatievoorzieningen rond de Paviljoenwei. De Paviljoenwei vormt niet alleen de ontsluiting van het gebied, maar verdeelt het gebied tevens in twee delen; ten noorden van de weg zal het accent liggen op de dagrecreatie, ten zuiden van de weg zal het accent voornamelijk op verblijfsrecreatie liggen. In het structuurplan wordt voorgesteld om de Kleine Potten in noordelijke richting te verlengen en een verbinding te maken met recreatieplas De Potten, zodat een nieuwe vaarroute kan ontstaan. Daarnaast wordt het uiteinde van de landtong tussen Houkesloot en de Grote Potten aangemerkt als waardevol natuurgebied.

2.2.11. Visie Zicht op de Meer

Binnen het gebied rond De Potten, het Starteiland en Schareiland zijn enkele ontwikkelingen gaande die vragen om een integrale visie voor de toekomst om de gewenste kwaliteitsverbetering teweeg te brengen. Deze, door de gemeenteraad van Sneek vastgestelde, visie heeft de gemeente Sneek verwoord in Zicht op de Meer (d.d. 1 februari 2005).

De visie is gericht op een kwaliteitsverbetering van het Starteiland, inclusief het aangrenzende Schareiland en het Pottengebied, als onderdeel van de Vaaras.

De volgende onderwerpen zijn vervat in een integrale visie:

- de ligplaatsencapaciteit aan het Starteiland is niet meer toereikend, zodoende gaat de visie uit van de aanleg van ± 200 aanlegplaatsen ten zuiden van het Starteiland;
- de populariteit van de waterrecreatie en het wedstrijdzeilen in het bijzonder blijft toenemen;
- de sanitaire voorzieningen voldoen niet meer aan de eisen;
- de oevers van het Starteiland en het Schareiland vragen om aanpassingen vanwege de zuigende werking van grote vrachtschepen in het Prinses Margrietkanaal;
- opwaardering van het dagrecreatieterrein De Potten als vervolg op de reeds uitgevoerde 1^e fase voor het Pottengebied;
- het graven van een kanoroute die de Houkesloot verbindt met de recreatieplas via de in 2002 gerealiseerde brug in de Paviljoenwei;
- de inrichting van een terrein dat geschikt is om als tijdelijke camping voor de Sneekweek te kunnen worden gebruikt;
- particuliere investeringen op het RCN-terrein De Potten ter uitbreiding van de verblijfsrecreatie;
- de bouw van een Nationaal Kielbotencentrum door de Koninklijke Watersportvereniging Sneek (K.W.S.) op het Starteiland.

De visie houdt in hoofdlijnen rekening met een aantal ontwerpkeuzes. Zo brengt de visie meer samenhang en dynamiek in het gebied door een duidelijke zonering. Daarnaast is het terugbrengen van de zichtlijnen met het water een ontwerpkeuze. Het mengen van functies moet de gebruiksfuncties van het recreatiegebied aantrekkelijker maken. Tevens dient de kwaliteit te worden vergroot.

De Paviljoenwei moet de centrale recreatieve as gaan vormen waaraan de meest intensieve recreatieve functies zijn gelegen. De diverse activiteiten en landschappelijke waarden moeten goed zichtbaar zijn al rijdend over de Paviljoenwei en beleefd kunnen worden. Vanaf deze centrale as dient een geleidelijke overgang te gaan ontstaan van intensieve naar extensieve recreatie. Extensieve recreatie betreft recreatief medegebruik van het landschap. De randen van het gebied hebben een landschappelijke functie met eventueel zeer extensief recreatief medegebruik.

2.3. Wet- en regelgeving

2.3.1. Milieu-effectrapport

Ingevolge het Besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.) 1994, laatst gewijzigd in 1999, geldt voor activiteiten en besluiten die naar verwachting belangrijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben, een m.e.r. beoordelingsplicht. Die plicht geldt onder meer voor activiteiten bij een jachthaven met minimaal 100 ligplaatsen. Bij het Starteiland zijn maximaal 450 plaatsen voorzien, dus voor de geplande haven daar dient een dergelijke beoordeling te worden opgesteld.

Op grond van de informatie die in de m.e.r.-beoordeling wordt verzameld, kan het bevoegd gezag besluiten dat bij bijzondere omstandigheden vervolgens een uitvoerige m.e.r.-procedure nodig is conform artikel 7.2. van de Wet milieubeheer

Ten behoeve van het overleg met de betrokken instanties is een aanmeldingsnotitie opgesteld (Witteveen en Bos, december 2005), waarin beschreven is in hoeverre er van bijzondere omstandigheden sprake is. Daarbij zijn de volgende aspecten getoetst:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt ondernomen;
- samenhang met andere activiteiten ter plaatse;
- kenmerken van de belangrijke nadelige milieugevolgen.

Hieruit komen zowel positieve als negatieve milieueffecten naar voren. De conclusie is echter dat de effecten niet zodanig groot zijn dat een m.e.r.-procedure noodzakelijk is. De beoogde plannen zorgen wel voor verandering van de inrichting van het gebied, maar de milieugevolgen zijn gering. Dit zeker in vergelijking met de autonome ontwikkeling, waarin de milieudruk als gevolg van toenemende recreatieve activiteit ook toeneemt.

2.3.2. Strategische Milieubeoordeling

Naast de hiervoor beschreven m.e.r. beoordelingsplicht dient per 21 juli 2004 de Europese richtlijn 2001/42/EG betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu voor bepaalde plannen te worden toegepast.

In Nederland wordt hiervoor de Strategische Milieubeoordeling (SMB) gehanteerd. De richtlijn SMB heeft tot doel om in de voorbereiding van een plan bij te dragen aan een hoog niveau van milieubescherming en een duurzame ontwikkeling te bevorderen. De

richtlijn moet leiden tot integratie van milieu-overwegingen.

Omdat er bij het voorliggende plan sprake is van een m.e.r. beoordelingsplicht, is er ook een plicht ten aanzien van de SMB.

De opzet is vergelijkbaar met die van een m.e.r. De ingewonnen informatie wordt opgenomen in een milieurapport. Hiervoor worden bestuursorganen geraadpleegd, over de reikwijdte en het detailniveau van dit rapport. In de onderhavige situatie is, gezien het een ingreep betreft met beperkte milieugevolgen, gekozen voor een concept-rapportage. Deze is samengevoegd met de eerder genoemde aanmeldingsnotitie en de daarbij vermelde conclusies gelden daarom ook voor de SMB.

2.3.3. Ecologische Hoofdstructuur

Het Schareiland maakt onderdeel uit van de provinciale en nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In het Nederlandse overheidsbeleid (o.a. Nota Ruimte) is vastgelegd dat de EHS beschermd is en er geen ontwikkelingen mogen plaatsvinden die schade berokkenen aan de EHS. Een gemeente kan kiezen om een ruimtelijke ingreep mogelijk te maken waardoor de functie natuur en/of bos moet wijken of aanwijsbare schade ondervindt. Bij een dergelijke keuze dient een uitgebreide afweging van de diverse belangen plaats te vinden en moet de ingreep een aantoonbaar zwaarwegend maatschappelijk belang dienen. Indien na een uitgebreide afweging een ruimtelijke ingreep wordt toegestaan, zullen in elk geval mitigerende en, indien deze onvoldoende zijn, tevens compenserende maatregelen moeten worden getroffen. Uitgangspunt bij de toepassing van het compensatiebeginsel is dat per geval voor iedere gebiedscategorie, wat betreft areaal en kwaliteit, in beginsel geen netto verlies aan waarden mag optreden. Toetsing heeft plaatsgevonden bij het ecologisch onderzoek (zie paragraaf 5.8. Flora en fauna).

2.3.4. Europese Vogelrichtlijn

Op grond van de Europese Vogelrichtlijn zijn zogenaamde Speciale Beschermingzones (SBZ) aangewezen. In deze zones mogen de belangen van bepaalde, vaak bijzondere vogelsoorten niet zonder dringende noodzaak worden geschaad. In de richtlijn wordt aangegeven dat de kwaliteit van de leefgebieden niet mag verslechteren en er bovendien geen storende factoren mogen optreden die een significant nadelig effect hebben.

In 2005 is de Natuurbeschermingswet in werking getreden, waarin de Europese Vogelrichtlijn wordt geïmplementeerd in de nationale wetgeving. Inmiddels heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor *Natura 2000*. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde gebieden, die nu vallen onder de Vogel- en Habitatrichtlijn. In afwachting van de formele aanwijzing van de *Natura 2000*-gebieden blijven de huidige beschermingsregelingen van kracht.

Het gebied "Sneekermeer, Goëgarijsterpoelen, Terkaplesterpoelen en Akmarij" is aangewezen als SBZ. Binnen dit gebied komen belangrijke aantallen broedende en rustende Kemphanen voor, pleisterende, foeragerende en/of overwinterende Kolganzen, Brandganzen en Smienten.

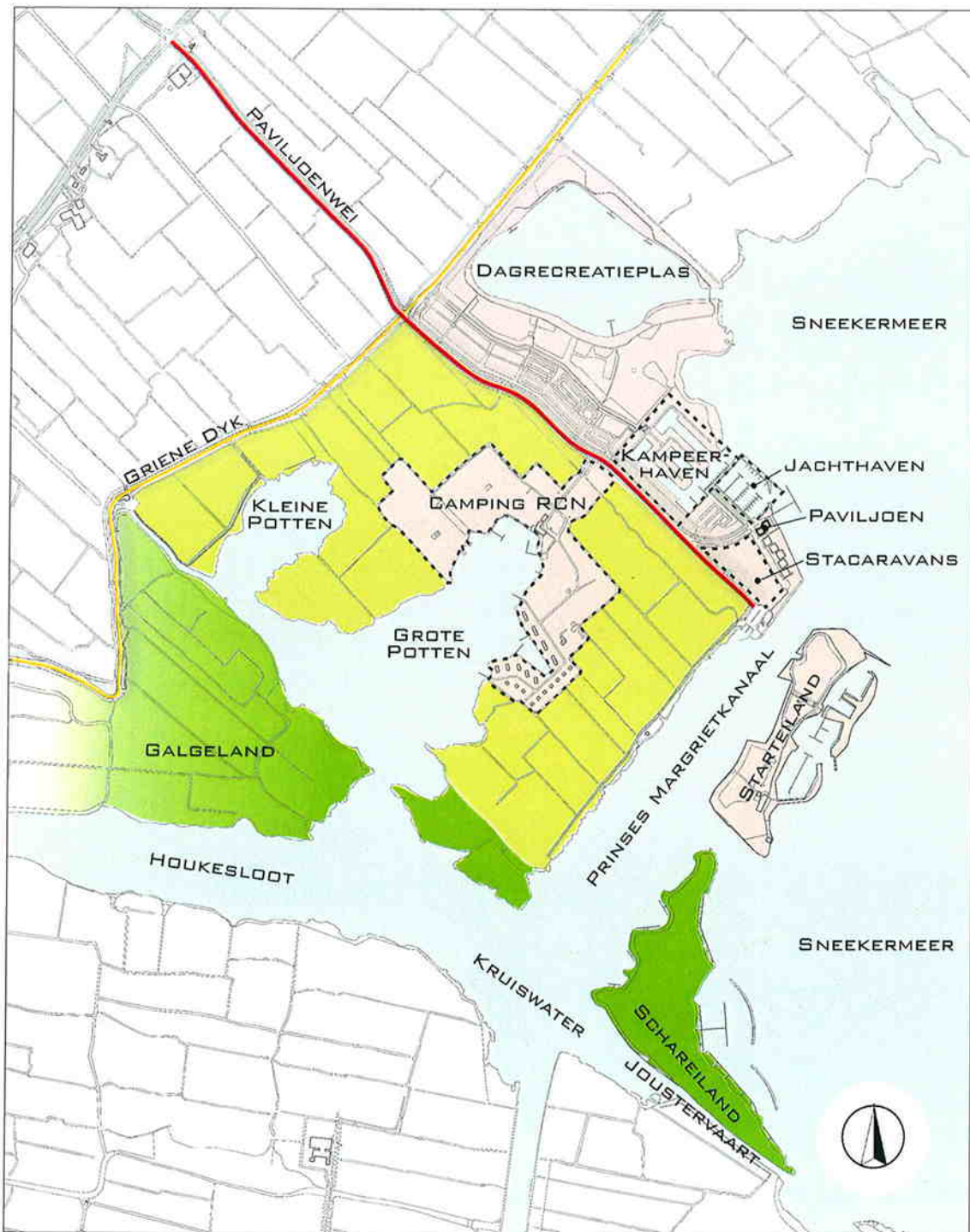
Ten aanzien van deze aspecten is onderzoek verricht door bureau Altenburg & Wymenga, waarvan de rapportage als bijlage bij deze Toelichting is opgenomen. Daarin wordt geconcludeerd dat de kwalificerende waarden van het Vogelrichtlijngebied niet in het geding zijn met de ontwikkelingsplannen rond de Potten aan het Sneekermeer. (zie verder paragraaf 5.8.).

2.3.5. Flora en faunawetgeving

Met de invoering van de Flora- en faunawet dient bij ruimtelijke ontwikkelingen bekeken te worden in hoeverre deze effecten hebben op beschermde soorten en of daarvoor ontheffingen ex artikel 75 van de Flora- en faunawet zijn benodigd.

De ontwikkelingen die dit plan mogelijk maakt tasten het leefgebied aan van de Noordse Woelmuis en de Waterspitsmuis (zie paragraaf 5.8.). Daarom er is een ontheffing nodig. Bij het toetsen van een ontheffingsaanvraag is het van belang of de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast zal louter ontheffing worden verleend indien er geen alternatief is voor de ingreep en er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

De gemeente Sneek heeft de genoemde ontheffing aangevraagd en deze is door het ministerie van LNV in behandeling genomen. In het kader van de ontheffingsaanvraag zijn er twee rapporten opgesteld over de vraag hoe de duurzame instandhouding van de betrokken populatie Waterspitsmuizen en Noordse Woelmuizen kan worden gegarandeerd. Geconcludeerd wordt dat dit kan door het graven van een lagune en daarmee samenhangende mitigerende maatregelen. Op deze aspecten wordt verder ingegaan in paragraaf 5.8. van deze toelichting.

Afbeelding 3 Plangebied in onderdelen

3. PLANBESCHRIJVING

3.1. Het plangebied in hoofdlijnen

Binnen het plangebied is een drietal gebieden te herkennen. Aan de zuidzijde ligt een ecologisch waardevol gebied rond de Houkesloot, de Joustervaart en de Kleine Potten. Het Galgeland en het Schareiland zijn waardevolle landschappelijke elementen met hoge natuurwaarden. Het gebied met uitgebreide recreatieve voorzieningen gericht op de watersport ligt aan weerszijde van de Paviljoenwei. De gebieden met agrarische gronden liggen rond de camping van Recreatie Centra Nederland (RCN) aan de Grote Potten.

Het plangebied grenst aan de oostzijde aan het Sneekermeer. Tussen het vaste land en het Start- en Schareiland ligt het Prinses Margrietkanaal. Ter plaatse van het Kruiswater is het kanaal verbonden met de Houkesloot naar Sneek en de Joustervaart richting Joure. Vanaf de Houkesloot zijn de Kleine Potten en de Grote Potten bereikbaar over het water.

Ten noorden van de Paviljoenwei ligt aan de oostzijde van de Griene Dyk de dagrecreatieplas voor de inwoners van Sneek. Bezoekers van de recreatieplas kunnen parkeren op het parkeerterrein tussen de plas en de Paviljoenwei. Ten oosten van de recreatieplas liggen de kampeerhaven en het veld met stacaravans van RCN De Potten. Hier zijn ook een jachthaven, het Paviljoen met restaurant en enkele recreatiewoningen gevestigd. Het grootste deel van de camping van RCN ligt ten zuiden van de Paviljoenwei met kampeerplaatsen ten noorden van de Grote Potten en bungalows aan de oostzijde van het water. Aan het einde van de Paviljoenwei liggen aanvullende parkeervoorzieningen en een fietsenstalling. Het Starteiland vormt het middelpunt van de watersportvoorzieningen door de aanwezigheid van uitgebreide havenfaciliteiten, horeca- en sanitaire voorzieningen.

Afbeelding 3 toont het plangebied in onderdelen en afbeelding 4 betreft de Overzichtstekening met plannen in het Pottengebied en het Starteiland uit de visie Zicht op de Meer.

Abbeelding 4. Overzichtstekening plannen Pottengebied & Starteland

3.2. Verblifsrecreatie

De recreatieterreinen binnen het plangebied, waar overnacht kan worden, zijn bestemd als "Recreatieve doeleinden, verblifsrecreatie -Rv-". Dit bestemmingsplan biedt ruimte voor een aantal specifieke vormen van verblifsrecreatie die met aanwijzingen op de plankaart zijn aangegeven.

De bestaande faciliteiten voor verblifsrecreatie voldoen niet meer aan de huidige maatstaven; voorgesteld wordt om ze zowel te verbeteren als uit te breiden. De uitbreiding kan plaatsvinden aan de zuidzijde van de Paviljoenwei in aansluiting op het bestaande terrein van RCN. Dit bestemmingsplan biedt ruimte voor de uitbreiding van de verblifsrecreatie met een maximum van 50, aan het water gelegen, recreatiewoningen. De entrees van de recreatieterreinen dienen ter plekke van de aanwijzing "Ontsluitingspunt" te worden gerealiseerd. Paragraaf 3.5. gaat in op de voorzieningen t.b.v. van de verblifsrecreatie.

Kamperen

Als onderdeel van het verblifsrecreatiegebied ten zuiden van de Paviljoenwei kan rondom de noord-noordoostelijke punt van de Grote Potten een concentratie van kampeervoorzieningen worden gehandhaafd. Voor de inrichting van de kampeerterreinen moet worden gestreefd naar een inrichting die past bij de landschappelijke omgeving. Dit betekent dat het gebied een groene en waterrijke uitstraling krijgt. Bij toepassing van beplanting dienen zoveel mogelijk inheemse soorten gebruikt te worden. Bebouwing is in principe niet gewenst op deze terreinen, met uitzonderingen van toiletgebouwtjes ten behoeve van de kampeersers.

Stacaravans

Tussen de Paviljoenwei en het Paviljoen ligt momenteel een terrein met stacaravans. Voorsnog is handhaving van de bestaande situatie het uitgangspunt, waarbij het terrein gebruikt kan worden voor circa 50 stacaravans ter plaatse van de aanwijzing "Stacaravans". Kamperen is op het terrein niet toegestaan.

Recreatiearken

Rondom de Kleine Potten en het Galgeland liggen nu enkele tientallen recreatiearken. Uitgangspunt is dat het aantal recreatiearken in het gebied niet toeneemt. Op dit moment liggen er langs de Kleine Potten 17 recreatiearken en langs het Galgeland 18 recreatiearken. Met de aanwijzing "Recreatiearken" is op plankaart aangegeven waar de huidige 35 recreatiearken zijn toegestaan. Permanente bewoning van de recreatiearken is niet toegestaan.

Recreatiewoningen

Binnen de bestemming "Recreatieve doeleinden, verblifsrecreatie -Rv-" zijn middels de aanwijzing "Recreatiewoningen" drie gebieden voor recreatiewoningen aangewezen.

Het eerste gebied ligt ten oosten van het Paviljoen, met 50 bestaande recreatiewoningen, verdeeld over vijf piramidevormige gebouwen. Op deze plek wordt gestreefd naar handhaving van de bestaande situatie. Een toename van het aantal recreatiewoningen is niet toegestaan. Ter plaatse van de aanwijzing "Bestaand voetpad" ligt tussen deze recreatiewoningen en het water een wandelpromenade die gehandhaafd dient te worden en openbaar moet blijven.

Het tweede gebied ligt ten oosten van de Grote Potten en betreft het terrein van RCN met bestaande recreatiebungalows. Twaalf van deze, deels geschakelde recreatiewoningen zullen worden gesloopt en worden vervangen door twaalf nieuwe, alleenstaande woningen.

Het derde gebied ligt aan de overzijde van de Grote Potten, waar dit bestemmingsplan uitbreidingsmogelijkheden biedt van de verblijfsrecreatie in de vorm van nieuwe recreatiewoningen. Deze worden gerealiseerd aan de westzijde van de Grote Potten. De recreatiewoningen krijgen een sterke relatie met het water. De vormgeving van de recreatiewoningen sluit bij voorkeur aan bij de waterrijke omgeving.

Permanente bewoning van de recreatiewoningen is niet toegestaan. Binnen de drie genoemde gebieden voor recreatiewoningen (bij het Paviljoen en ten zuiden van de Paviljoenwei) is de realisering van in totaal twee dienstwoningen mogelijk.

Naast de gebieden die voor recreatiewoningen aangewezen zijn, bevinden zich in het plangebied twee particuliere recreatiewoningen, die gedetailleerd zijn bestemd als "Recreatiewoning -W(r)-". Het streven is de huidige situatie van deze woningen te handhaven. Zij hebben een zodanig bouwvlak dat ze niet kunnen uitbreiden.

Jachthavens

De bestaande jachthaven ten westen van de Paviljoen zorgt voor de daadwerkelijke uitwisseling tussen water en land. Op dit moment is het westelijke deel van de haven voornamelijk in gebruik als kampeerhaven en wordt het oostelijke deel gebruikt als jachthaven. Deze verdeling is ook op de plankaart weergegeven middels de aanwijzingen "Kampeerhaven" en "Jachthaven". De kampeerhaven is een combinatie van jachthaven en kamperen, er zijn zowel vaste staanplaatsen als plaatsen voor bezoekers. Het is van belang dat er in beide jachthavens naast vaste ligplaatsen voldoende ligplaatsen beschikbaar zijn voor passanten, zodat deze de voorzieningen in De Potten kunnen aandoen. De kampeerhaven heeft thans een zeer groen karakter, ook in de toekomst moet dit karakter worden nagestreefd.

De jachthaven bestaat voornamelijk uit steigers in het water, hierbij is de beleving van het water van belang. Bebouwing ten behoeve van voorzieningen voor de gebruikers van de jachthavens (zoals toiletgebouwtjes e.d.) is in geringe mate mogelijk. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het handhaven van de openheid van het terrein en de zichtbaarheid van het water vanaf de Paviljoenwei.

Op het parkeerterrein ten oosten van de kampeerhaven is een nieuwe trailerhelling gerealiseerd, het ter water laten van de boten geschied vanaf het parkeerterrein (zie paragraaf 3.11.). De boten kunnen via de kampeerhaven naar het Sneekermeer varen.

3.3. Dagrecreatie

Het dagrecreatiegebied aan de noordzijde van de Paviljoenwei ontleent zijn kwaliteit aan de rust, het groen, het riet en het water. Het is van betekenis voor de dagrecreatie van de Sneekers zelf, zowel 's zomers (om te zwemmen en te zonnen) als in andere jaargetijden (om te wandelen). Dit dagrecreatiegebied met de bestemming "Recreatieve doeleinden,

dagrecreatie -Rd-“, dient daarom als parkachtig recreatiegebied gehandhaafd te worden. De parkeervoorzieningen blijven geconcentreerd tussen de ontsluitingspunten vanaf de Paviljoenwei ter plaatse van de aanwijzing “Parkeervoorziening”. Ter opwaardering van de recreatieplas worden de oever en het strand meer aantrekkelijk.

Het is wenselijk om op een aantal plekken doorzichten te creëren waardoor de nabijheid van het Sneekermeer voelbaar wordt. Vanaf de ingang van De Potten (bij de kruising tussen Paviljoenwei en Griene Dyk) dient een zichtrelatie naar het Sneekermeer gerealiseerd te worden. Een steiger met uitkijktoren versterkt deze relatie. De op de plankaart aangewezen uitkijktoren aan het einde van het voetpad in noordelijke richting vanaf de Paviljoenwei vormt een bakken voor recreanten.

Het is ongewenst om het publieke karakter van het dagrecreatiegebied aan te tasten. Om deze reden is het toevoegen van bebouwing aan de noordzijde van de Paviljoenwei ongewenst, tenzij het publieke voorzieningen betreft die passen binnen de dagrecreatieve functie.

Bij de vorige opwaardering van het Pottengebied was de aandacht gericht op de voorzieningen rondom het dagrecreatieterrein. Het dagrecreatieterrein op zich is toen niet meegenomen. Inmiddels moet geconcludeerd worden dat het terrein qua inrichting niet meer bij de tijd is. Vooral op het gebied van sanitaire voorzieningen, speelvoorzieningen en sociale veiligheid zijn verbeteringen nodig.

Voor de tijdelijke camping voor de Sneekweek dient de aanleg van een aantal basisvoorzieningen mogelijk worden zodat er meer zekerheid ontstaat dat de camping elk jaar vlot en veilig gerealiseerd kan worden.

De bestemming “Recreatieve doeleinden, dagrecreatie -Rd-“ omvat de betrokken gronden voor dagrecreatie met de daarbij behorende gebouwen en terreinen. Vier gebouwen zijn toegestaan in de vorm van verkoopkiosken, was- en kleedruimten en andere voorzieningen ten behoeve van de dagrecreatie. Voor deze gebouwen geldt een maximale gezamenlijke grondoppervlakte van 400 m². Binnen deze bestemming is louter tijdelijke verblijfsrecreatie toegestaan ten behoeve van de jaarlijks terugkerende camping voor de Sneekweek.

Kanoroute

De gemeente Sneek heeft plannen om een kanoroute aan te leggen, die de dagrecreatieplas verbindt met de Kleine Potten en zal worden doorgetrokken naar het toekomstige Houkemar. Voor de kanoroute door het Pottengebied is enkele jaren geleden tijdens de eerste fase van de opwaardering al een basis gelegd in de vorm van de brug in de Paviljoenwei.

De kanoroute is geprojecteerd binnen de bestemming “Recreatieve doeleinden, dagrecreatie -Rd-“; op de plankaart aangegeven met een specifieke aanduiding. De route wordt aan de ene kant begrensd door de Griene Dyk. Aan de andere zijde wordt een nieuwe waterkering aangelegd, zodat de polder niet onder water loopt. Waar ruimte is wordt een brede plasberm gemaakt, bedoeld voor natte natuur.

De kanoroute is alleen bestemd voor niet-gemotoriseerde vaartuigen. De aan te leggen bochten en voorzieningen in de kanoroute moeten voorkomen dat gemotoriseerde vaartuigen deze waterverbinding gaan gebruiken. Nabij de brug in de Paviljoenwei kan een pleisterplaats gaan ontstaan.

De aan te leggen kanoroute van de Paviljoenwei naar de Kleine Potten loopt deels door terrein dat is aangewezen als "archeologisch waardevol gebied". Hierover heeft in februari 2006 overleg plaatsgevonden tussen de provincie en de gemeente Sneek, nadat er al eerder in 2005 onderzoek was gedaan. Daarbij is afgesproken dat zolang de route niet dieper wordt gegraven dan 85 cm onder het huidige maaiveld en de route de archeologische vindplaatsen niet verstoort, het niet nodig is dat er proefsleuven worden gegraven. In de paragrafen 5.3. en 5.4. wordt verder ingegaan op respectievelijk de aspecten 'water' en 'archeologie'.

3.4. Starteiland

Het Starteiland is het centrum van alle zeilactiviteiten die op het Sneekermeer worden georganiseerd. Door de uitbreiding van de agenda met zeilwedstrijden en de groei van de boten zowel in aantal als in lengte, is de havencapaciteit niet meer afgestemd op de huidige vraag. Door de havencapaciteit van het Schareiland grotendeels te verplaatsen naar het Starteiland is het Starteiland klaar voor de toekomst. De havencapaciteit sluit dan weer beter aan bij de vraag. Daarnaast kunnen de onveilige ligplaatsen aan kant van het Prinses Margrietkanaal worden gesaneerd.

De Koninklijke Watersportvereniging Sneek (KWS) wil een Nationaal Kielboot Training Centrum realiseren op het Starteiland om de beoefening van de zeilsport in de breedte en op topsportniveau te stimuleren. Wedstrijdzeilers gebruiken het centrum voor het omkleden en douchen. Tijdens wedstrijden worden de ruimten ook gebruikt voor zeilers en trainers om voor en na te bespreken. Concentratie van deze voorzieningen, met tevens de Startoren als wedstrijdcentrum van de KWS vlakbij, biedt voor het beheer van deze voorzieningen veel voordelen. De beheerders kunnen met hun eigen boot in de haven liggen en zicht houden op het kielbootcentrum, het stallingterrein en De Kûp.

Het Starteiland is conform het vigerende bestemmingsplan Landelijk gebied bestemd als "Recreatieve doeleinden, Starteiland -Rd(s)-". Binnen deze bestemming zijn de gronden bestemd voor dagrecreatieve voorzieningen, voorzieningen ten behoeve van de watersport, horecavoorzieningen, restaurant en een jachthaven ten behoeve van aanlegplaatsen voor passanten.

De bouw van het trainingscentrum voor de KWS past binnen de doeleindenomschrijving. Op het eiland is een bebouwingsoppervlakte van totaal 2000 m² toegestaan. Hieronder zijn dan begrepen de watersportgerelateerde gebouwen zoals de bestaande bebouwing en de nieuwbouw van het trainingscentrum, alsmede de bebouwing ten behoeve van horecavoorzieningen.

Door de aanleg van de geplande jachthaven aan de zuidzijde van het Starteiland zal de duurzame instandhouding van het boezemwater niet in gevaar komen. De bestaande doorgang naar het Sneekermeer blijft immers gehandhaafd en door de gedeeltelijke afgraving van het Schareiland zal het oppervlakte aan boezemwater worden vergroot. De geplande nieuwe jachthaven is evenals de bestaande jachthavens op de plankaart aangegeven middels de aanduiding "Jachthaven".

3.5. Voorzieningen

Het voorzieningenaanbod in De Potten kan op strategische plekken worden uitgebreid. Hierbij is het van belang dat de verschillende functies elkaar versterken en de voorzieningen een beter draagvlak krijgen. Op deze manier kan een wisselwerking ontstaan tussen verblijfsrecreatievoorzieningen en dagrecreatievoorzieningen, die het hele gebied aantrekkelijker maakt. Daarnaast kan het bestaande aanbod aan dagrecreatievoorzieningen worden uitgebreid. Het gaat hierbij om functies voor een actieve doelgroep gericht op de watersport.

Uitbreiding van grootschalige voorzieningen kan plaatsvinden op een aantal strategische locaties in het plangebied. Deze locaties, samen met de bestaande voorzieningen moeten in de toekomst een compleet voorzieningenpakket bieden binnen het plangebied. De locaties waar nieuwe voorzieningen zijn toegestaan, dan wel bestaande voorzieningen mogen worden gehandhaafd en uitgebreid, zijn op de plankaart aangegeven met de aanwijzing "Voorzieningen". De volgende voorzieningen zijn met behulp van nummers aangegeven op de plankaart:

1. Hier zijn het huidige café/restaurant, terras, afhaalruimte en kampwinkel, waarvoor dit bestemmingsplan uitgaat van handhaving waarbij de grondoppervlakte niet meer mag bedragen dan 1000 m².
2. Recentelijk is nabij de entree van de RCN camping aan de zuidzijde van de Paviljoenwei een nieuwe receptie gerealiseerd. Ook hier is een maximale oppervlakte van 1000 m² toegestaan.
3. Het Paviljoen nabij de jachthaven is op de plankaart aangegeven met de aanwijzing "Voorzieningen 3". Ter plaatse van deze aanwijzing is een horeca-dagzaak ten behoeve van de jachthaven toegestaan, met een maximaal grondoppervlakte van 2000 m².
4. Ter plaatse van voorziening nummer 4 staat dit bestemmingsplan de bouw van het trainingscentrum van KWS toe.
5. De bestaande horecavoorziening op het Starteiland heeft nu een grondoppervlakte van circa 750 m².
6. Ter plaatse van voorziening nummer 6 komt een toiletaccommodatie. De gezamenlijke oppervlakte van de voorzieningen 4 t/m 6 mag 2000 m² bedragen.

3.6. Agrarisch gebied

De landbouw vormt economisch en ruimtelijk een drager binnen het landelijk gebied van Sneek en draagt in de regio bij aan de werkgelegenheid. Binnen het plangebied vervult de landbouw een belangrijke rol bij de instandhouding van het landschap en van bepaalde natuurwaarden. Uitgangspunt is dat de ontwikkeling van de landbouw past binnen het doel van het handhaven of herstellen van een goed en schoon (productie)milieu en de randvoorwaarden die landschap en milieu stellen. Dit is van belang om:

- de landschappelijke kwaliteit, met name de openheid, te handhaven en te versterken;
- voldoende toekomstperspectief voor de aanwezige agrarische bedrijven te behouden (in economisch en ook in ruimtelijk opzicht);

- het toekomstperspectief voor de landbouw te laten aansluiten bij (de normstelling van) het milieubeleid.

Ter ondersteuning van dit uitgangspunt zijn de landbouwgronden rondom de camping ten zuiden van de Paviljoen bestemd als "Agrarische gebieden met landschappelijke waarden, openheid -Al(o)-". Binnen deze bestemming is het toegestaan om op het perceel direct ten zuiden van de Paviljoenwei, ter plaatse van de aanduiding "Parkeervoorziening", tijdens een jaarlijks terugkerend evenement zoals de Sneekweek te parkeren.

3.7. Natuur en landschap

Het belangrijkste kenmerk van het landschap in De Potten is de openheid. Het is gewenst deze openheid te handhaven en te versterken. De gebieden met de belangrijkste natuurwaarden worden gevormd door het Galgeland, het Schareiland en de kop van het schiereiland tussen de Grote Potten en het Prinses Margrietkanaal. De oevers zijn van belang als ecologische verbinding tussen de natuurgebieden. Rietkragen bieden broed- en schuilgelegenheid voor water- en moerasvogels. Daarnaast zijn de oevers van belang voor planten. Het aanwezig zijn van natuurwaarden langs de oevers is sterk afhankelijk van het gevoerde beheer. Intensief schonen en maaien en het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen langs oevers betekent dat de natuurwaarden gering zullen zijn. Met een aangepast beheer kunnen de natuurwaarden toenemen.

Het Galgeland is een "natte" winterpolder met een zomerpeil op circa 20 tot 30 cm beneden het maaiveld en in de winter een zo mogelijk nog hoger peil. Door de hoge grondwaterstanden, de afgelegen ligging en de inundaties was er in het verleden een zeer extensief agrarisch gebruik, dat leidde tot de ontwikkeling van graslanden met grote natuurwaarden: de dotterbloemhooilanden en de blauwgraslanden. Het oostelijke deel van het Galgeland wordt gekenmerkt door dotterbloemhooilanden. In het gebied komen hoge dichtheden weidevogels voor, met name grutto's, maar ook de zeldzame kemphaan. In de herfst en de winter is het Sneekermeer met de (voormalige) boezemlanden belangrijk als watervogelgebied (foerageer- en slaapgebied) voor onder andere ganzen.

Uitgangspunt is het in stand houden en versterken van de natuurwaarden van het Galgeland. Van belang voor het behoud van de natuurwaarden zijn de openheid en de rust in het landelijk gebied. Om deze rust te waarborgen zal de toegankelijkheid van het Galgeland beperkt moeten blijven, zowel over land als over water. Door de aanleg van de nieuwe kanoroute tussen de Houkesloot en de Kleine Potten zal het Galgeland minder makkelijk toegankelijk worden over land. Het Galgeland is bestemd als "Natuurgebied, met agrarisch gebruik -N(a)-". Binnen deze bestemming is geregeld dat behoud van de natuurwaarden prioriteit heeft en dat het agrarisch medegebruik louter is toegestaan indien de ecologische kwaliteiten niet worden geschaad.

Het Schareiland heeft, evenals de zuidoever van de Joustervaart, de bestemming "Natuurgebied, riet-, hooi-, en oeverlanden -N(r)-". Deze gronden zijn bestemd voor de duurzame instandhouding van natuurgebieden en behoud, versterking en/of ontwikkeling van de aan de gronden eigen zijnde natuurwaarde en landschappelijke waarde. Daarnaast is binnen deze bestemming recreatief medegebruik toegestaan. In de voorgestane plannen zal circa 1,2 ha van het Schareiland worden afgegraven, waardoor meer wateroppervlakte ontstaat.

De gemeente Sneek wil graag de natuurrecreatiemogelijkheden in het Pottengebied versterken. Het gebied aan het einde van de landtong tussen de Grote Potten en het Prinses Margrietkanaal heeft natuurwaarde en is eveneens bestemd als "Natuurgebied, riet-, hooi- en oeverlanden -N(r)-". Door dit gebied ligt een wandelpad met een vogelkijkhut, zodat het gebied in beperkte mate toegankelijk is voor recreanten.

In combinatie met de aanleg van de kanoroute heeft de gemeente Sneek ervoor gekozen de kansen te benutten om nieuwe natuurwaarden tot stand te brengen binnen de bestemming "Natuurontwikkeling -No-". Die nieuwe natuur zal gaan bestaan uit een brede zone met waterplanten en riet aan weerszijde van de kanoroute tussen de Kleine Potten en de Paviljoenwei. Deze zone van riet en waterplanten varieert van 100 tot 250 meter breed waar de vaargeul voor de kano's doorheen kronkelt. Deze ondiepe waternatuur krijgt een ruig karakter en zal van belang zijn voor het beeld en de beleving van het Pottengebied vanaf de entree via de Paviljoenwei. Daarnaast zal het van grote waarde zijn voor water gerelateerde flora en fauna. Vooral vissen vinden in het ondiepe water ideale omstandigheden om te paaien.

Ter compensatie van het afgraven van het Schareiland en de uitbreiding van de camping van RCN zijn binnen dit bestemmingplan extra gebieden aangegeven waar de natuurontwikkeling voorop staat. Deze gebieden zijn evenals het gebied rondom de kanoroute bestemd als "Natuurontwikkeling -No-". Vergroting van de natuur binnen het plangebied zal plaatsvinden op de punt tussen de Kleine Potten en de Grote Potten en een strook aan het einde van de landtong tussen de Grote Potten en het Prinses Margrietkanaal. Binnen deze gebieden richt de gemeente Sneek zich op het ontwikkelen van extensief beheerde hooilanden met hoogwaardige oevers met riet.

De camping en het dagrecreatieterrein worden omgeven door bomen en struiken van overwegend inheemse soorten. Voor een deel is de hier aanwezige beplanting van belang voor de natuurwaarde van het gebied, dit geldt met name voor de oevers aan de noordwestzijde van de kampeerhaven. Dit moerasgebied heeft een hoge natuurwaarde, er komen enkele zeldzame soorten voor.

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is door de provincie Friesland voor de uitvoering van de werkzaamheden die in het voorliggend bestemmingsplan zijn voorzien vergunning verleend. Daarbij is een aantal voorwaarden gesteld dat bij de realisering in acht genomen dient te worden. Ten aanzien van de mitigatie en beplanting in het plangebied hebben deze voorwaarden onder meer betrekking op de volgende aspecten:

- de recreatiewoningen dienen afgeschermd te zijn door een streekeigen beplanting;
- de beplanting op het Starteiland dient waar mogelijk gespaard te blijven;
- te kappen beplanting dient gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vlermuizen;
- de beplanting op het dagrecreatieterrein dient de afschermbende functie richting Sneekermeer te behouden; de westelijk en noordelijk gelegen beplanting mag doorbroken worden ten behoeve van zichtlijnen.

3.8. Water

Het merengebied rond Sneek behoort tot het Friese boezemcomplex. Karakteristiek voor dit waterhuishoudkundig systeem is het aaneengesloten systeem van vaarten en meren dat in open verbinding met elkaar staat. Het water binnen het plangebied wordt gekenmerkt door hoge natuurwaarden, waardoor het onderdeel is van de hoofdgroenstructuur van de gemeente Sneek. Het water en de oevers zijn van betekenis als natte ecologische verbindingen tussen de natuurgebieden, doordat zij het mogelijk maken voor verscheidene diersoorten om van het ene naar het andere gebied te trekken. Daarnaast bieden de oevers broed- en schuilgelegenheid voor water- en moerasvogels en zijn zij van belang voor diverse plantensoorten. Het water in het plangebied is bestemd als "Natuurgebied, water en recreatie -N(wr)-" vanwege het recreatieve medegebruik. Het beleid binnen dit bestemmingsplan is, conform het Groenstructuurplan Sneek, gericht op behoud en versterking van de natuur- en landschappelijke waarden.

De belangrijkste vaarwegen in het plangebied zijn het Prinses Margrietkanaal en de Houkesloot. Het Prinses Margrietkanaal heeft een belangrijke functie voor de beroepsvaart. De Houkesloot vormt de verbinding tussen Sneek en het Prinses Margrietkanaal en het Sneekermeer, zowel voor de beroepsvaart als voor de recreatievaart. De voornoemde vaargeulen in het plangebied zijn bestemd tot "Waterweg -Vs(w)-".

Bij de (her)inrichting van oevers geldt dat alle oevers natuurvriendelijk behoren te zijn. Waar mogelijk streeft de gemeente Sneek naar een oevervorm waarbij de vegetatie, die behoort bij het betreffende watertypen, zich kan ontwikkelen. Diverse kaden binnen het plangebied hebben een waterstaatkundige functie die gehandhaafd en beschermd dient te worden middels een dubbelbestemming. Deze waterkeringen zijn primair bestemd als "Kaden -Mw-". De overige bestemmingen zijn zodoende ondergeschikt aan de primaire bestemming. De waterkeringen beschermen de oevers tegen schade veroorzaakt door golfslag.

3.9. Hoofdontsluiting

De Paviljoenwei zorgt voor de verbinding van het gebied (via Offingawier) met Sneek, en via de Stadsrondweg-Oost, met het landelijke snelwegennet. De weg door Offingawier is in principe geschikt voor de extra verkeerbewegingen, wel dienen maatregelen te worden genomen om de verkeerssnelheid aan banden te leggen. De Griene Dyk zal niet worden gebruikt als auto-ontsluiting, omdat het karakter van de Griene Dyk als landschappelijk waardevolle dijk in stand zal worden gehouden. De dijk krijgt wel een belangrijke betekenis als (recreatieve) fietsverbinding met Sneek.

In het plangebied vormt de Paviljoenwei de drager van het gebied. Het profiel van deze centrale ontsluiting is vastgelegd op de plankaart. De Paviljoenwei is doorgetrokken tot het aanlegpunt van de pont. De weg naar het Paviljoen is een afslag van de Paviljoenwei en is op de plankaart aangegeven met de aanwijzing "Ontsluitingspunt". Aan de zuidzijde van de weg ligt een fiets- en voetpad tot het aanlegpunt van de pont. De ten zuiden van de Paviljoenwei gelegen parkeer- en (fietsen)stallingsruimte zal worden heringericht zodat hier meer ruimte voor auto's zal gaan ontstaan.

De Paviljoenwei is inclusief het fiets- en voetpad, de bermen en de parkeer- en (fietsen)stallingsruimte bestemd als “Verblijfsdoeleinden -Vb-“ om aan te geven dat het verkeer ondergeschikt is. Binnen deze bestemming staat de verblijfsfunctie centraal en is deze bedoeld voor bestemmingsverkeer, parkeren, speelvoorzieningen, kleine groengebiedjes en straatmeubilair. De recentelijk gerealiseerde brug in de Paviljoenwei ten behoeve van de kanoroute is op de kaart aangegeven met de aanwijzing “Brug”.

Langs het Sneekermeer is vanaf het aanlegpunt van de pont tot aan het Paviljoen een wandelpromenade geprojecteerd waarvandaan men een goed overzicht heeft over het Sneekermeer en kan kijken naar de passerende schepen.

3.10. Parkeervoorzieningen

De parkeergelegenheden ten behoeve van de recreatievoorzieningen dienen zoveel mogelijk te worden geconcentreerd rond de Paviljoenwei. Door de concentratie van de parkeergelegenheden rond de Paviljoenwei wordt het aantal autobewegingen in de recreatiegebieden zelf zoveel mogelijk beperkt. De multifunctionele parkeerterreinen zijn door opgaand groen omzoomd. In gedeelten waar de dagrecreanten kunnen parkeren, zou het groen opener moeten worden, zodat zichtrelaties ontstaan tussen de Paviljoenwei en de ligweiden rondom de recreatieplas. Incidenteel mag ook op de graslanden ten zuiden van de Paviljoenwei geparkeerd worden ter plaatse van de aanwijzing “Parkeervoorziening”. Deze aanwijzing komt ook voor nabij de Griene Dyk, waar bewoners van de nabijgelegen recreatiearken mogen parkeren.

Op het parkeerterrein ten oosten van de kampeerhaven is een nieuwe trailerhelling gerealiseerd. Deze trailerhelling vervangt de huidige trailerhelling nabij het aanlegpunt van het pontje. De inrichting van dit parkeerterrein is geschikt gemaakt voor het laden en lossen van boten en de tijdelijke stalling van de trailers. Tijdens wedstrijden op het Sneekermeer kan het terrein afgesloten worden en geheel worden gebruikt door watersporters.

3.11. Beeldkwaliteit

Beeldbepalend voor het Pottengebied is het karakteristieke landschap van water, riet- en graslanden. Een belangrijk aspect dat hiermee samenhangt, is het uitzicht over land en water. Deze kwaliteit dient gehandhaafd te blijven. Bij de inpassing van nieuwe elementen in dit landschap zijn een aantal zaken van belang:

- gestreefd moet worden naar een samenhangend beeld, dit kan worden bereikt door gebruik te maken van her en der terugkerende vormen, kleuren of materialen;
- het recreatiegebied moet geen schreeuwerige pretparkachtige uitstraling krijgen, maar een herkenbare vormgeving passend in het Friese land;
- het gebied moet herkenbaar zijn vanaf een afstand, door enkele markante accenten, hierbij is ook aandacht voor het silhouet vanaf het water een vereiste;
- het openbare gebied moet zorgvuldig worden ingericht, hierbij moet speciale aandacht worden besteed aan hekwerken, verlichting en bewegwijzering;
- streven naar het gebruik van natuurlijke kleuren en materialen.

Voor de voorzieningen binnen het plangebied gelden daarnaast nog enkele specifieke beeldkwaliteitseisen:

- de voorzieningen, met name het voorzieningenpunt bij de entree van het verblijfsrecreatieterrein, dienen markante plekken te zijn in het plangebied, deze mogen opvallen en kunnen werken als een baken voor het hele gebied;
- door de ligging van de voorzieningen in een openbaar en zichtbaar gebied dient veel aandacht te worden besteed aan het openbare karakter van de gebouwen, van alle kanten moeten de gebouwen een aantrekkelijk aanzicht hebben;
- er dient zorgvuldig te worden omgegaan met de buitenopslag van de kampwinkel.

Bij de beoordeling van nieuwe bouwplannen zal in het kader van het gemeentelijk welstandstoezicht mede worden gelet op de bovenstaande aspecten.

4. Juridische opzet

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke wijze de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied juridisch is vertaald. Bij de opzet van het bestemmingsplan is uitgegaan van een gedetailleerde opzet voor het plangebied. De gewenste flexibiliteit is verkregen door het opnemen van een aantal vrijstellings- en wijzigingsbepalingen.

4.2. Kaart

Voor het tekenen van de plankaart heeft een GBKN kaart (1:2500) als onderlegger ge- diend. De plankaart bestaat uit één kaartblad. Door een combinatie van codering, arcering en kleur zijn op de kaart de bestemmingen aangegeven. De materiële inhoud van de be- stemmingen is opgenomen in de voorschriften.

4.3. Voorschriften

De voorschriften bevatten bepalingen omtrent het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing en bepalingen betreffende het gebruik van aanwezige en/of op te richten bouwwerken. De voorschriften zijn verdeeld in vier paragrafen welke hieronder artikelgewijs worden toegelicht.

Paragraaf I Hoofdlijnen van beleid

In artikel 1 worden in hoofdlijnen de beleidsdoelstellingen van het plan verwoord.

Paragraaf II Algemene en technische bepalingen

In artikel 2 "Begripsbepalingen" zijn omschrijvingen opgenomen van een aantal in het plan voorkomende begrippen. Hierdoor wordt de interpretatievrijheid van deze begrippen be- perkt en daarmee de rechtszekerheid vergroot.

In artikel 3 "Wijze van meten" wordt aangegeven op welke wijze bepaalde maten dienen te worden gemeten.

Artikel 4 "Uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening" geeft aan dat de voor- schriften van de bouwverordening ten aanzien van stedenbouwkundige onderwerpen buiten toepassing blijven, behoudens ten aanzien van enkele beschreven onderwerpen.

Artikel 5 "Bijzondere bebouwingsbepalingen" gaat in op de vereiste bebouwingsafstanden tot vaarwegen.

Paragraaf III Bestemmingsbepalingen

Deze paragraaf bevat de bepalingen welke direct verband houden met de op de plankaart aangegeven bestemmingen. Bij de opzet van de in deze paragraaf opgenomen artikelen is een vaste indeling aangehouden.

lid A Bestemmingsbepalingen

1. Doeleindenomschrijving, waarin de materiële inhoud van de bestemming wordt aangegeven.
2. Hoofdlijnen van beleid, waarin is aangegeven op welke wijze de bestemming dient te worden gerealiseerd. Het onderdeel bevat het (beleids-)kader waaraan ontwikkelingen mede dienen te worden getoetst.

lid B Bebouwingsbepalingen,

1. waarin wordt aangegeven welke bouwwerken als “recht” mogen worden gebouwd. Voorop staat dat slechts bebouwing is toegestaan ten dienste van de in lid A I gegeven doeleindenomschrijving. Daarnaast dienen de bouwwerken te voldoen aan de bepalingen in lid A 2.
2. waarin wordt aangegeven welke bouwwerken na een door burgemeester en wethouders verleende vrijstelling kunnen worden gerealiseerd. Bij de toetsing van aanvragen zal in het kader van de nadere belangenafweging wederom dienen te worden gelet op het bepaalde in lid A 1 en A 2

lid C Aanlegvergunningen

1. In de *Verbodsbepalingen* wordt een aantal werkzaamheden genoemd dat verboden is, teneinde de landschappelijke en natuurwaarden bij een aantal bestemmingen, alsmede de archeologische (verwachtings-)waarden te beschermen.
2. Bij de *Toelaatbaarheid* wordt in het kader van de aanvraag om een aanlegvergunning een afweging gemaakt tussen de activiteit en de te beschermen waarden.
3. Onder *Uitzonderingen* worden enkele situaties genoemd waarin geen aanlegvergunning nodig is.

Artikel 6 betreft de gronden met de bestemming “Recreatieve doeleinden, verblijfsrecreatie -Rv-” . De beoogde ruimtelijke inrichting is door middel van aanwijzingen op de kaart aangegeven en in deze voorschriften verwoord. In deze bestemming is tevens de capaciteit van de onderscheiden recreatievormen en de daarbij behorende voorzieningen bepaald.

Artikel 7 is de bestemming “Recreatieve doeleinden, dagrecreatie -Rd-“. De op de kaart als zodanig aangewezen gronden zijn bestemd voor recreatieve doeleinden ten behoeve van dagrecreatie. Ter plaatse van de gronden die zijn aangewezen als archeologische verwachtingswaarde geldt een aanlegvergunningenstelsel. De belangrijkste ontwikkeling die deze bestemming mogelijk maakt, is de aanleg van een kanoroute.

Artikel 8 betreft de bestemming “Recreatieve doeleinden, Starteiland -Rd(s)-“. De bestemming omvat het gehele Starteiland en houdt rekening met de bestaande (dag)recreatieve functies, waaronder het restaurant, en voorzieningen ten behoeve van de watersport zoals de aanleghaven, starttoren en verenigingsvoorzieningen. Daarnaast maakt deze bestemming de bouw van het trainingscentrum en de aanleg van de nieuwe jachthaven mogelijk.

Artikel 9 bevat bepalingen betreffende de bestemming “Recreatiewoning, met bijbehorend erf -W(r)-“. Met betrekking tot deze recreatiewoningen wordt uitbreiding niet toegestaan. De omzetting van recreatieve in permanente bewoning is niet toegestaan.

Artikel 10 betreft de gronden met de bestemming “Natuurgebied met agrarisch gebruik -N(a)-“. Deze bestemming heeft betrekking op gebieden met natuur- en landschapswaarden, waarbij tevens sprake is van agrarisch en recreatief medegebruik. Het medegebruik is toegestaan voor zover dit geen onevenredige afbreuk doet aan de bestemming, dan wel geschiedt in het kader van het natuurbeheer. Binnen deze bestemming komen tevens “Kaden” voor de waterkering voor, alsmede gronden die bedoeld zijn voor de waterbeheersing in geval van calamiteiten.

Artikel 11 betreft de bestemming “Natuurgebied, riet-, hooi- en oeverlanden -N(r)-“. Deze bestemming heeft betrekking op gebieden met natuur- en landschapswaarden, waarbij tevens sprake is van agrarisch en recreatief medegebruik. Het medegebruik is toegestaan voor zover dit geen onevenredige afbreuk doet aan de bestemming, dan wel geschiedt in het kader van het natuurbeheer. Binnen deze bestemming komen tevens “Kaden” voor de waterkering voor.

In artikel 12 is de bestemming “Natuurgebied, water en recreatie -N(wr)-“ opgenomen. Deze bestemming is onder meer opgenomen voor onderdelen van het Sneekermeer en de Houkesloot. Binnen deze gebieden kunnen ontwikkelingen voor recreatieve gebruiksmogelijkheden, met name voor de watersportrecreatie worden gerealiseerd. Daarbij is het beleid wel gericht op het bereiken van een goede afstemming tussen de natuurwaarden enerzijds en de recreatieve ontwikkelingen anderzijds.

Artikel 13 bevat bepalingen omtrent de bestemming “Natuurontwikkeling –No-“. De gronden waarop de geprojecteerde natuurontwikkeling gestalte zal krijgen, zijn als zodanig bestemd.

Artikel 14 betreft de bestemming “Agrarische gebieden met landschappelijke waarden, openheid -Al(o)-“. Deze gronden zijn bestemd voor duurzame landbouw en de uitoefening van grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, in samenhang met de instandhouding van de aanwezige landschappelijke waarden en aanwezige waardevolle gebiedskenmerken, in het bijzonder de openheid.

Artikel 15 bevat bepalingen omtrent de dubbelbestemming “Kaden -Mw-“. Voor de waterkeringen in het bestemmingsplan is eveneens een dubbelbestemming opgenomen, waarbij de waterstaatkundige functie van de gronden primair is gesteld. De overige op de kaart aangegeven bestemmingen zijn ondergeschikt ten opzichte van de primaire bestemmingen. Naast de bepalingen van het bestemmingsplan, gelden tevens de keurbepalingen van het Wetterskip Fryslân. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt, dat de kaden in het gebied niet altijd als zodanig herkenbaar zijn (verheelde kaden).

Artikel 16 regelt de bestemming “Waterweg -Vs(w)-“. De bestemming is opgenomen voor de belangrijkste vaargeulen in het plangebied.

In Artikel 17 zijn de gronden bestemd voor “Verblijfsdoeleinden –Vb-“. Dit betreft wegen met een beperkte stroomfunctie en/of verblijfsgebieden (verblijfsdoeleinden). Tevens zijn inzamelpunten voor glas, papier en ander afval, alsmede bermten, bermsloten en andere groenvoorzieningen toegestaan.

Artikel 18 bevat de gronden die bestemd zijn tot “Archeologische verwachtingswaarde”. Om de mogelijk aanwezige archeologische waarden te beschermen, is bij deze bestemming ook een aanlegvergunningenstelsel opgenomen.

Paragraaf IV Aanvullende bepalingen

Deze paragraaf van de voorschriften bevat een aantal bepalingen welke op de bestemmingen van paragraaf III van toepassing zijn. De diverse artikelen zullen hieronder kort worden toegelicht.

Artikel 19 Algemene vrijstellingen

Deze vrijstellingen, gebaseerd op artikel 15, lid 1a WRO, hebben onder meer tot doel enige flexibiliteit in de voorschriften aan te brengen. Via een door burgemeester en wethouders te verlenen vrijstelling kunnen onder meer nutsgebouwtjes van geringe omvang worden gebouwd, geringe wijzigingen in de maatvoeringen en in de bebouwingsgrenzen worden aangebracht.

Artikel 20 Wijzigingsbevoegdheid van burgemeester en wethouders

Ingevolge dit artikel heeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid het plan te wijzigen, indien in de planperiode daaraan behoefte bestaat. Overeenkomstig de constante jurisprudentie, is de wijzigingsbevoegdheid van burgemeester en wethouders aan (objectieve) grenzen gebonden. Een korte procedure (zie artikel 21, procedureregels) begeleidt de gang van zaken en biedt belanghebbende de mogelijkheid bij het college van burgemeester en wethouders hun bedenkingen kenbaar te maken voor zover deze bedenkingen bij een eventuele inspraakmogelijkheid niet worden weggenomen. De toekenning van de wijzigingsbevoegdheid is gebaseerd op art. 11, lid 1, WRO. Tot slot kan nog worden opgemerkt dat besluiten, genomen op grond van dit artikel ingevolge art. 11, lid 2 WRO, goedkeuring behoeven van Gedeputeerde Staten, tenzij zij daarvan, op grond van art. 11, lid 7 WRO, bij de goedkeuring van het bestemmingsplan reeds afzien.

In dit artikel zijn algemene en specifieke wijzigingsbevoegdheden opgenomen. De algemene bevoegdheden betreffen onder meer het oprichten van nutsgebouwtjes en het iets anders situeren van begrenzingen. De specifieke bevoegdheden zijn op de plankaart aangeduid.

Het gebied binnen de “grens wijzigingsbevoegdheid 1” mag worden veranderd in de bestemming “Natuurontwikkeling -No-“. Dit is onder meer gedaan om binnen het plangebied ruimte voor mogelijke toekomstige natuurcompensatie zeker te stellen. Het betrokken gebied is gesitueerd aansluitend bij het bestaande en verder te ontwikkelen natuurgebied aan de zuidoostzijde van de Grote Potten.

Ten noordwesten van het recreatieterrein van RCN is een gebied aangeduid met “grens wijzigingsbevoegdheid 2”. Hier is onder strikte voorwaarden uitbreiding van recreatieve doeleinden of verblijfsrecreatieve voorzieningen mogelijk.

Artikel 21 Procedureregels

Het artikel procedureregels geeft aan welke procedure dient te worden gevolgd, indien burgemeester en wethouders de aan hun toegekende bevoegdheid tot vrijstelling (in sommige gevallen) en/of wijziging willen effectueren. Het geeft belanghebbenden de

mogelijkheid gedurende een bepaalde periode bij burgemeester en wethouders hun zienswijze/bedenkingen tegen een ontwerpbesluit kenbaar te maken. Voor zover de procedureregels van toepassing zijn, is er in de betreffende artikelen naar verwezen.

Artikel 22 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen ingevolge dit artikel nadere eisen stellen bij het op-richten van bouwwerken. De mogelijkheid hiertoe wordt geregeld in art. 15 WRO.

Artikel 23 Gebruiksbepalingen

In dit artikel zijn specifieke gebruiksbepalingen opgenomen, waarin het volgende is opge-nomen:

1 *Gebruik ten aanzien van onbebouwde gronden*

De gebruiksbepalingen bevatten naast het algemene verbod om de gronden anders te gebruiken dan overeenkomstig de gegeven bestemming nog een aantal met na-me genoemde verboden. Voor de onbebouwde gronden zijn dat bijvoorbeeld het plaatsen van onderkomens, het opslaan, opgeslagen houden, storten of lozen van puin, vuil of andere vaste of vloeibare afvalstoffen of het opslaan van gebruiksklare of onklare voer- of vaartuigen of onderdelen hiervan. De opslag van goederen ten behoeve van de krachtens het plan toegestane bedrijfsvoering is wel toegestaan.

2 *Het gebruik van bouwwerken*

Deze gebruiksbepalingen bevatten, naast het algemene verbod om bouwwerken anders te gebruiken dan overeenkomstig de in lid A gegeven bestemming nog enige specifieke verbodsbepalingen. Zo is het verboden bouwwerken binnen de bedrijfs-bestemmingen te gebruiken voor detailhandelsdoeleinden, evenwel met uitzondering van detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd of bewerkt en mits deze detailhandel geen zelfstandig onderdeel vormt van de bedrijfsvoering. Ook is het verboden bebouwing binnen de woonbestemming te gebruiken voor beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte.

3 *Vrijstellingen van het gebruik*

Een belangrijk element hiervan wordt gevormd door de algemene vrijstellings-bepaling. Deze houdt in dat burgemeester en wethouders vrijstelling moeten verlen-en, indien strikte toepassing van de verbodsbepalingen leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke niet door dringende redenen wordt gerecht-vaardigd. Het opnemen van deze vrijstelling (ook wel toverformule genoemd) is een eis uit de jurisprudentie en gebaseerd op een interpretatie van artikel 10 WRO. Mede gezien de jurisprudentie zal het andere gebruik moeten aansluiten bij de in lid A be-doelde bestemming. Toepassing van de vrijstelling mag in principe niet leiden tot een formele bestemmingswijziging.

Artikel 24 Overgangsbepalingen

De overgangsbepalingen, lid I, hebben ten doel de rechtstoestand te begeleiden van bouwwerken welke op het tijdstip van het in ontwerp ter visie leggen van het plan gebouwd zijn of gebouwd kunnen worden in strijd met de bepalingen van het bestemmingsplan. Lid II betreft een regeling voor het gebruik van onbebouwde gronden en bouwwerken in het plan, voor zover dit gebruik op het tijdstip van het rechtskracht verkrijgen van het plan afwijkt van de in het onderhavige plan gegeven bestemming.

Artikel 25 Strafbepaling

De voorschriften betreffende het gebruik van gronden en bouwwerken hebben alleen dan praktisch resultaat, wanneer tevens een bepaling is opgenomen, die overtreding van deze voorschriften strafbaar stelt (overeenkomstig het bepaalde in art. 59 WRO). Opgemerkt kan worden dat de strafmaat zelf in artikel 1a van de Wet op de economische delicten is geregeld.

Artikel 26 Slotbepaling

Dit artikel geeft aan onder welke naam het bestemmingsplan kan worden aangehaald; het artikel wordt daarom ook wel citeerartikel genoemd.

5. UITVOERBAARHEIDSASPECTEN

5.1. Milieuaspecten

De gemeente streeft naar een milieuvriendelijke wijze van bouwen en inrichten van onze leefomgeving. Het uitgangspunt daarbij is dat een ontwikkeling wordt nagestreefd die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarmee voor de volgende generaties de mogelijkheid in gevaar te brengen om ook in hun behoefte te voorzien. Dit betekent dat negatieve milieueffecten van (gemeentelijke) plannen en activiteiten zoveel mogelijk voorkomen dienen te worden. Om dat te bereiken wordt onder meer gestreefd naar beperking van energieverbruik, beperking van ruimtebeslag, het zuinig omgaan met schaarse grondstoffen en het zo min mogelijk produceren van schadelijke stoffen.

In deze paragraaf wordt aangegeven welke milieuaspecten van belang zijn in het kader van dit bestemmingsplan, en welke maatregelen bij de inrichting van het plangebied zullen worden genomen teneinde nadelige milieueffecten zo veel mogelijk te voorkomen.

5.1.1. Geluidhinder wegverkeer

De wet bepaalt in artikel 76 dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan de wettelijke grenswaarden ten aanzien van woningen en andere geluidsgevoelige objecten binnen de geluidszone in acht moeten worden genomen. Het plangebied ligt niet binnen de invloedssfeer van de Stadsrondweg-Oost, Fiifgeawei en de Koaiwei. Binnen het plangebied zijn er geen doorgaande wegen. De Paviljoenwei verwerkt uitsluitend bestemmingsverkeer. Daarnaast voorziet dit bestemmingsplan niet in de realisering van nieuwe functies met een sterk verkeersaantrekkende werking. De te realiseren recreatiewoningen op de camping van RCN komen op een afstand van 425 meter van de Paviljoenwei te staan. Geluidhinder vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoer van dit bestemmingsplan.

5.1.2. Luchtkwaliteit

Om mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging te beschermen is, op basis van Europese regelgeving, in Nederland sinds 15 november 2007 de *gewijzigde Wet milieubeheer (Wm)* van kracht. In hoofdstuk 5 van de gewijzigde Wm zijn de luchtkwaliteitseisen opgenomen, waardoor het Besluit luchtkwaliteit 2005 is komen te vervallen. Deze eisen zijn gebaseerd op het *Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)*. Het NSL is een bundeling van maatregelen (op regionaal, nationaal en internationaal niveau) die de luchtkwaliteit verbeteren en waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen/projecten zijn opgenomen die de luchtkwaliteit verslechteren. Het doel van de NSL is om overal in Nederland te voldoen aan de Europese normen voor de luchtverontreinigende stoffen, waarvan stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) de belangrijkste zijn.

Bij de luchtkwaliteitseisen wordt onderscheid gemaakt tussen grote en kleine ruimtelijke projecten. Kleine projecten verslechteren de luchtkwaliteit "niet in betekenende mate" (NIBM) en behoeven niet meer te worden beoordeeld op luchtkwaliteit.

De achtergrondconcentratie in Fryslân en de te verwachten verkeersintensiteiten zijn dusdanig laag, dat er het voorliggende plan als "NIBM-plan" kan worden aangemerkt.

5.1.3. Hinder van bedrijfsactiviteiten

Bedrijven kunnen geluidhinder en andere vormen van milieuoverlast veroorzaken, die belemmerend werken voor andere functies in de nabijheid. Door het verbinden van eisen en voorwaarden aan noodzakelijke vergunningen is en wordt gewaarborgd dat bedrijfsactiviteiten voldoen aan de wettelijke gestelde milieunormen. Binnen het plangebied zijn geen bedrijven aanwezig. Ten zuidwesten van het plangebied ligt een tweetal bedrijventerreinen, Houkesloot en 't Ges, met een Zonegrens Industrielawaai. Binnen deze zone kan in principe geen woningbouw worden geprojecteerd. De voorziene recreatiewoningwoningen rond de Grote Potten liggen buiten de zonegrenzen.

5.1.4. Externe veiligheid

In het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI), dat in werking is getreden op d.d. 28 oktober 2004, is een normering opgenomen voor externe veiligheid voor risico opleverende objecten. Er dient voldoende afstand aangehouden te worden tussen risicovolle objecten en kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zijn in het BEVI omschreven.

De Provincie Fryslân brengt met de Provinciale Risicokaart (gegevens van 1 april 2005) risicogevoelige en risico-opleverende functies op een samenhangende wijze in beeld. Ter hoogte van het plangebied is het Prinses Margrietkanaal aangegeven als een route voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het risico richt zich op een ongeval met brandbare en explosieve stoffen. Een deel van de effectzone bestrijkt het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan. De uitbreiding van de jachthaven en het te bouwen trainingscentrum voor kielboten op het Starteiland liggen als risico-ontvanger binnen de effectzone van de route gevaarlijke stoffen. Ook de Paviljoen en de ten oosten daarvan gelegen bestaande recreatiewoningen liggen binnen de effectzone. De camping RCN De Potten bevindt zich buiten de effectzone.

De regelgeving voor externe veiligheid met betrekking tot het transport van gevaarlijke stoffen is neergelegd in de circulaire "Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" (Stc. 147, 2004). Deze circulaire kan worden gezien als voorbode van een eventuele wettelijke verankering van de risiconormen. Met de realisatie van de wettelijke verankering komt deze circulaire te vervallen. Op dit moment wordt voorzien dat deze wetgeving binnen enkele jaren van kracht kan zijn.

Bij de berekening van de risico's van transporten van gevaarlijke stoffen wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). De normen die hiervoor worden gehanteerd hebben tot doel een voldoende veiligheidsniveau te garanderen voor de burger als persoon, dan wel deel uitmakende van een groep. Het PR is de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats langs een transportroute verblijft, komt te overlijden als gevolg van een incident met het vervoer van gevaarlijke stoffen. De diverse niveaus van het PR kunnen worden weergegeven door zogenoemde iso-risicocontouren langs de transportroute. Het GR is de kans per jaar per kilometer transportroute dat een groep van tien of meer personen in de omgeving van de transportroute in één keer het dodelijk slachtoffer wordt. Dit als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen op die transportroute. In dit risico wordt daarmee rekening gehouden met de aard en de dichtheid van de bebouwing in de nabijheid van die route.

Op grond van de "Risicoatlas Hoofdvaarwegen Nederland", dd. 20 februari 2003 zijn de

risiconiveaus bepaald. Op de kaart voor het PR is aangegeven dat ter plaatse van het onderhavige plangebied geen risicocontour aanwezig is. Het PR leidt derhalve niet tot belemmeringen. De kaart voor het GR geeft aan dat het Prinses Margrietkanaal is beschouwd en dat het groepsrisico minder bedraagt dan 10% van de oriëntatiewaarde. De relatief geringe toename van het aantal aanmeerplaatsen bij het Starteiland zal geen dusdanige verhoging van het groepsrisico teweeg brengen dat het 10% van de oriëntatiewaarde zal overschrijden. Daarnaast zullen de aanmeerplaatsen bij het Schareiland aan de zijde van het Prinses Margrietkanaal gesaneerd worden en zal een havendam de boten in de nieuwe haven afschermen van het kanaal.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect externe veiligheid geen belemmeringen oplevert voor de ontwikkeling in dit plan.

5.2. Bodem

Uitgangspunt voor het beleid is dat bestaande bodemverontreinigingen zoveel mogelijk dienen te worden gesaneerd (binnen de technische en financiële mogelijkheden). Nieuwe verontreiniging van bodem en grondwater dient in ieder geval te worden voorkomen. De locaties waar dit bestemmingsplan nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt zijn onverdachte locaties. De eventuele nieuwbouwplannen zijn daarmee in beginsel uitvoerbaar.

De IJB groep heeft in september 2004 veldwerk verricht ten behoeve van een bodemonderzoek voor de locatie van de geplande recreatiewoningen op de camping van RCN. Uit dat onderzoek is gebleken dat de veenlagen een verhoogd gehalte aan EOX bevatten. De EOX verbindingen zijn waarschijnlijk op natuurlijke wijze ontstaan. Voor plaatselijk aanwezige verhoogde gehalten aan minerale olie wordt eveneens een natuurlijke herkomst verondersteld. Het water bevat plaatselijk een verhoogde chroomconcentratie. Het chroom is vermoedelijk vrijgekomen bij de diagenese en chemische verwerking van de bodem.

Uit het onderzoek blijkt dat de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem geen belemmering vormt voor de eventuele herinrichting van de locatie of voor de veelvoorkomende vormen van bodemgebruik. Ook geven de resultaten geen aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend of een nader bodemonderzoek. De bodem op de locatie is echter niet geheel multifunctioneel. Na ontgronding dient beoordeeld te worden in welke mate de grond kan worden hergebruikt.

In verband met de voorgenomen vervanging van twaalf recreatiewoningen op het terrein van RCN De Potten, is door Van der Poel Consult bv te Markelo op deze locatie een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de hiervoor verrichtte veld- en laboratoriumwerkzaamheden is naar voren gekomen dat er slechts geringe overschrijdingen van streefwaarden aangetroffen zijn. Deze zijn zodanig dat aanvullende maatregelen en/of analyses niet nodig zijn. Voor de betrokken recreatiewoningen zijn er dus milieuhygiënisch geen belemmeringen.

5.3. Water

Het uitvoeren van een watertoets en opnemen van een waterparagraaf in ruimtelijke plannen is ingegeven vanuit het "Waterbeleid voor de 21 eeuw" (WB21) en het daaruit

voortvloeiende Nationaal Bestuursakkoord Water, getekend op 2 juli 2003. De watertoets is wettelijk verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening en verplicht tot het opnemen van 'een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding'.

Met betrekking tot het voorliggende plangebied is het Wetterskip Fryslân verantwoordelijk voor het oppervlaktewater, de Provincie voor het grondwater en als vaarwegbeheerder ook voor het Prinses Margrietkanaal en het Kolmeersgat.

In juli 2004 heeft de gemeente Sneek in samenwerking met Wetterskip Marne-Middelsee en Wetterskip Fryslân voor de gehele gemeente een Waterplan opgesteld. Dit plan onderscheidt vier koersen waarvoor doelstellingen zijn geformuleerd.

Water en ruimte

Om wateroverlast te voorkomen en de ruimtelijke kwaliteit te verhogen dient water een sturend principe te zijn bij de toekomstige ruimtelijke inrichting van Sneek. Een belangrijke doelstelling hierbij is het vergroten van de functionaliteit van het water. "Meer ruimte voor water betekent ook streven naar het vergroten van de gebruikswaarde, de beleevingswaarde en de veiligheid van het vele water in Sneek".

Duurzaam water

Verbetering van de kwaliteit van het water, het vergroten van de veiligheid (geen wateroverlast) en de ecologische waarde is het doel van duurzaam waterbeleid. Toepassen van de drietrapsstrategie 'schoonhouden-scheiden-zuiveren' is daarbij het uitgangspunt. Binnen het leidende uitgangspunt 'vasthouden-bergen-afvoeren' ligt voor Sneek de nadruk op het bergen van water vanwege de beperkte infiltratiecapaciteit van water in de bodem.

Water en economie

De gemeente Sneek stimuleert de ontwikkeling van de recreatieve sector en de watergebonden bedrijvigheid om zodoende de werkgelegenheid en de economie te bevorderen. Door nauwgezet in te spelen op de wensen van de toerist en de recreant wil Sneek voor een brede doelgroep een aantrekkelijke watersportstad zijn. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat dit geen nadelige gevolgen heeft voor de natuur en de openheid van het buitengebied.

Water en organisatie

Om voorgaande doelstellingen te bereiken is een duurzame en integrale samenwerking gewenst tussen Wetterskip Fryslân, de gemeente en de provincie. Daarnaast zal de gemeente Sneek trachten de betrokkenheid van maatschappelijke organisaties en burgers te vergroten.

In de Vaaras hebben alle vier de koersen een hoge prioriteit. In het buiten- en merengebied staat Duurzaam water centraal, met name voor het versterken van de ecologische waarde. Dit stelt eisen aan de inrichting van oevers en aan waterkwaliteit. Er wordt gestreefd naar het vergroten van het voorzieningenniveau in het Pottengebied. In het merengebied ligt het accent op het beschermen en vergroten van de natuurwaarde. De ongezuiverde lozingen van de woonboten moeten worden aangepakt.

Met betrekking tot de realisatie van de recreatiewoningen ten westen van de Grote Potten heeft de eigenaar van de camping tweemaal overleg gevoerd met Wetterskip Fryslân.

Voor de riolering is afgesproken dat de vuilwaterriolering wordt aangesloten op de riolering van RCN De Potten. Het hemelwater kan via de regenwaterriolering afgevoerd worden naar de Friese boezem. Voor de uitvoering van de werkzaamheden is een keurontheffing van het Wetterskip verkregen. Daarnaast heeft Wetterskip Fryslân een procedure gevoerd voor een peilbesluit, om het waterpeil van polderpeil naar het peil van de Friese boezem te brengen.

Huidige situatie

Het plangebied is in gebruik voor recreatie en er zijn graslanden met een agrarische functie.

De bodemopbouw van het gebied bestaat grotendeels uit zeelei op veen. Onder de veenlagen is de bodem opgebouwd uit zand. Vanuit bodemkundig perspectief is het gebied niet als waardvol te beschouwen.

Het maaiveld ligt op gemiddeld 1,20 meter -NAP. Het omliggende water is op 0,52 meter -NAP gelegen. Het Galgelân, het gebied rond de RCN-camping, het dagrecreatieterrein en het Starteiland worden allen bemalen. Het Schareiland ligt vrij voor de boezem.

De camping, het dagrecreatieterrein en het Starteiland zijn aangesloten op de riolering. De woonarken aan het Galgelân en de Kleine Potten vallen buiten de aansluitplicht. Een aantal arkenbewoners is toch voornemens een IBA te realiseren.

Toekomstige situatie

De ingreep die de meeste invloed op het waterpeil in het Pottengebied heeft, is de aanleg van de kanoroute. Deze wordt op boezempeil aangelegd vanaf de toekomstige Houke-mar naar de Kleine Potten en vandaar naar de dagrecreatieplas.

De uitbreiding van de boezem past goed in het beleid van het Integraal Waterbeheerplan Friese Waterschappen, Gebiedsdeelplan IWBP Friese Boezem. Het vergroot de veerkracht van het watersysteem en de veiligheid. Voor de uitbreiding van de Friese Boezem is ontheffing van de Keur van het Wetterskip Fryslân aangevraagd. Tevens is het eerder genoemde peilbesluit klaar voor procedure.

De kanoroute wordt aan de ene kant begrensd door de Griene Dyk. Aan de andere zijde wordt een nieuwe waterkering aangelegd, zodat de polder niet onder water loopt. Daar waar ruimte is wordt een brede plasberm gemaakt, bedoeld voor natte natuur. De hellingen van de nieuwe kades worden waar mogelijk onder een flauw talud aangelegd. Om het poldergebied tussen het Prinses Margrietkanaal en de nieuwe kanoroute in stand te houden, zal er een onderleider onder de kanoroute gelegd worden, die de waterafvoer uit de polder garandeert.

Waar de kanoroute direct naast de Griene Dyk gaat lopen, is een aantal boringen gedaan. Op basis hiervan is een afschuivingsberekening gemaakt. De resultaten daarvan zijn besproken met het Wetterskip Fryslân. Daarbij zijn de volgende conclusies getrokken: Volgens de berekening zou er een kritieke situatie kunnen ontstaan. Er zijn echter ruime marges gehanteerd. De praktijk van de afgelopen jaren heeft uitgewezen dat ook bij zeer hoge waterstanden de kerende eigenschappen van de dijk altijd goed waren. Om voldoende zekerheid op te bouwen zal waar nodig een extra kleiafdichting aangelegd worden op het talud van de dijk. In de bestekfase wordt nader onderzoek gedaan naar de plaatsen waar de kleiafdichting nodig is en worden afspraken gemaakt over de precieze uitvoering.

Het Galgelân is een waardevol natuurgebied met dotterbloemgraslanden. Voor deze vegetatie geldt dat het regelmatig onder water staan de kwaliteit ervan bevordert. De kades van het Galgelân liggen niet op de goede waterkerende hoogte. Besloten is dit echter zo te laten en in het bestemmingsplan op te nemen dat het Galgelân dienst doet als calamiteitenpolder. Voorst zal de oever aan de kant van het Galgelân voorzien worden van stortsteen, zodat het Galgelân vanaf het water ontoegankelijk wordt.

Bij het dagrecreatieterrein is de waterkerende hoogte voor het achterland niet overal voldoende. Bij de uitvoering van het project zal hier in overleg met het waterschap een waterkering worden aangebracht.

In verband met de vervanging van twaalf recreatiewoningen bij RCN De Potten is door het Wetterskip Fryslân bezien in hoeverre dit gevolgen heeft voor de watertoets. Wanneer bij de uitvoering de adviezen van het Wetterskip worden opgevolgd, zijn er voor de voor de nieuwe recreatiewoningen geen waterhuishoudkundige bezwaren.

De ontwikkelingen op het Starteiland en het Schareiland hebben geen of nauwelijks invloed op de kwaliteit en kwantiteit van het water. Het Schareiland ligt nu ook al voor de boezem; voor de af te graven punt hoeft dus geen peilbesluit te worden genomen.

Voor andere ontwikkelingen binnen het plangebied wijzigt het waterpeil wel en daarvoor dient dan ook een peilbesluit te worden genomen.

Gemiddeld bedraagt het boezempeil 0,52 meter -NAP. In de winter komen de waterstanden regelmatig 0,2 tot 0,3 meter hoger te liggen. Eens in de 100 jaar kan een waterstand verwacht worden van 0,00 NAP. Deze pieken kunnen naar verwachting 1 á 2 weken duren. De veiligheid van het achterland moet gegarandeerd zijn. De Griene Dyk, gelegen op 0,5 meter NAP, heeft al voldoende waterkerende hoogte. De kade aan de kant van het Galgelân moet ongeveer op 0,00 meter NAP liggen. Dit is voldoende vanwege de functie als calamiteitenpolder. De kade bij de polder van het Pottengebied moet op een blijvende hoogte van tenminste 0,34 meter NAP worden aangelegd.

Kwaliteit oppervlaktewater

Het Sneekermeergebied ligt grotendeels voor de boezem. Het nieuw aan te leggen boezemgebied dient de zelfde waterkwaliteit als de omringende boezem te hebben. De kanoroute zorgt wel voor extra doorstroming van boezemwater in het gebied. De verwachting is dat dit vooral voor de Kleine Potten en de dagrecreatieplas goede gevolgen heeft voor de waterkwaliteit. Beide plassen liggen wat in een afgesloten gebied.

Op het dagrecreatieterrein ligt een moerasgebiedje. Om het water van het terrein beter af te voeren, wordt er een sloot om het moerasje gegraven. Verwacht wordt dat dit de kwaliteit van het moerasje ook ten goede zal komen. Enerzijds omdat het moerasje ontoegankelijk wordt, anderzijds omdat de waterkwaliteit verbetert.

Natte natuur

Het gebied langs de kanoroute en het moerasje bij het dagrecreatieterrein bieden plaats voor natte natuur. De plasberm langs verschillende delen van de kanoroute wordt ingeplant met riet. Dit heeft met name waarde voor rietvogels en insecten. De steenstortoever en de plasberm bieden de kans aan kleine zoogdieren om gemakkelijk in en uit het water te komen.

5.4. Archeologie

Door ADC Archeoprojecten is onderzoek uitgevoerd naar de archeologische waarden in het plangebied. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage Sneekermeer, de Potten en RCN terrein: een bureauonderzoek en inventariserend en waarderend veldonderzoek in de vorm van boringen (d.d. juni 2005). Het onderzoek heeft zich specifiek gericht op die delen van het plangebied waar nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn voorzien. Het archeologisch onderzoek is als bijlage 1 aan deze toelichting toegevoegd.

Op basis van het bureauonderzoek is een archeologische verwachting uitgesproken voor het plangebied. Volgens de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) is er een hoge verwachtingswaarde voor de steentijd-bronstijd voor het deelgebied tussen de Griene Dyk en de dagrecreatieplas en voor het deelgebied waar de kanoroute van de Kleine Potten naar de Houkemar is voorzien. Dit laatste deelgebied heeft op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) eveneens een hoge verwachtingswaarde. De overige gebieden hebben op de FAMKE en de IKAW een lage verwachtingswaarde.

Aan de hand van de voorschriften in FAMKE is per deelgebied een boorgrid bepaald en zijn boringen verricht. In het booronderzoek zijn archeologische indicatoren aangetroffen ter hoogte van het deelgebied tussen de Griene Dyk en de dagrecreatieplas. Ter plaatse bevindt zich een zandrug in de ondergrond met een gedeeltelijk intact bodemprofiel. Geadviseerd wordt hier proefsleuven aan te leggen om de gaafheid, omvang, datering en conservering van archeologische resten te onderzoeken. Ter bescherming van de zandrug is het gebied tussen de Griene Dyk en de dagrecreatieplas op de plankaart bestemd tot een gebied met "Archeologische verwachtingswaarde" en is een aanlegvergunningstelsel opgenomen in de voorschriften. Hierin is bepaald dat een aanvrager van een aanlegvergunning archeologisch onderzoek moet uitvoeren wanneer daadwerkelijk tot een ontwikkeling is besloten die het bodemarchief verstoort.

De aan te leggen kanoroute van de Paviljoenwei naar de Kleine Potten loopt deels door terrein dat is aangewezen als "archeologisch waardevol gebied". Hierover heeft in februari 2006 overleg plaatsgevonden tussen de provincie en de gemeente Sneek.

Daarbij is afgesproken dat zolang de route niet dieper wordt gegraven dan 85 cm onder het huidige maaiveld en de route de archeologische vindplaatsen niet verstoort, het niet nodig is dat er proefsleuven worden gegraven.

Het gemeentebestuur acht hier verder archeologisch onderzoek dan ook niet nodig.

In de overige deelgebieden zijn geen significante archeologische indicatoren aangetroffen. Zij kunnen vanuit archeologie worden vrijgegeven voor bouw- en graafwerkzaamheden.

In verband met de vervanging van twaalf recreatiewoningen bij RCN De Potten is door ADC Archeoprojecten aanvullend bezien of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast. De conclusie daarvan is, dat er geen aanwijzingen voor archeologische waarden op de betrokken locatie aanwezig zijn. Mochten er bij de werkzaamheden toch waardevolle restanten gevonden worden, dienen deze bij het bevoegde gezag gemeld te worden.

5.5. Kabels en leidingen

In het plangebied komen geen kabels en leidingen voor die ter bescherming als zodanig bestemd dienen te worden.

5.6. Milieuvriendelijk bouwen en inrichten

Voor het bouwen in, en het inrichten van, het plangebied wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van materialen en bouwwijzen die het leefmilieu zo min mogelijk belasten. Overigens wordt daarover in dit bestemmingsplan niets geregeld; het stellen van eisen of het geven van richtlijnen hierover valt buiten het bestek van een bestemmingsplan. De Duurzaamheidsvisie (29 juni 2004 vastgesteld door de raad) gaat hier verder op in.

5.7. Energieaspecten

Het beleid is gericht op een zuinig en verantwoord gebruik van energie. Het terugdringen van energieverbruik is van belang. Dit betreft met name het energieverbruik voor ruimteverwarming, dat kan worden beperkt door verbeterde isolatie en door optimale benutting van alternatieve energiebronnen, in het bijzonder van zonne-energie. Bij nieuw- en verbouwplannen zal gestreefd moeten worden naar een optimale benutting van energiebronnen.

5.8. Flora en fauna

Op grond van de Flora- en Faunawet en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen dient bij ruimtelijke ontwikkelingen vooraf bekeken te worden of deze ontwikkelingen niet conflicteren met het voortbestaan van voorkomende beschermde habitattypen en flora en fauna. Daartoe is voor het plangebied een ecologisch onderzoek verricht en vastgelegd in de rapportage Ecologische aspecten van ontwikkelingsplannen rond de Potten aan het Sneekermeer (Altenburg en Wymenga, d.d. 13 april 2005). Dit ecologisch onderzoek is als *bijlage 2* toegevoegd aan deze toelichting.

Een deel van het plangebied ligt binnen de speciale beschermingszone (SBZ) van het *Vogelrichtlijngebied* Sneekermeergebied en binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het gebied is met name van belang voor de watervogels. Binnen het plangebied is een beperkt aantal watervogels aanwezig. Het gaat om de rustplaats van de Smient aan de oostzijde van het plan. Dit is een belangrijke kwalificerende vogelwaarde van het Sneekermeergebied. Andere ecologische waarden zijn de natte bloemrijke graslanden en dotterbloemgraslanden. De rietoevers bieden beperkt broedgelegenheid aan moerasvogels, waaronder de Rietzanger.

Ook vervult het plangebied een rol als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen en *muizen*, waaronder de Waterspitsmuis en de Noordse Woelmuis op het Schareiland. Deze muizen hebben vanuit de Flora- en Faunawet een zware bescherming.

Gekeken is naar de te verwachten ecologische effecten op de voorkomende waarden. Het gaat met name om het verdwijnen van een deel van de natte bloemrijke graslanden en het vergraven van het Schareiland. Voor het afgraven is op grond van de Flora- en

Faunawet een ontheffing nodig vanwege het voorkomen van de *Waterspitsmuis* en de *Noordse Woelmuis*. Voor de ontheffingsaanvraag is de rapportage "Mogelijkheden voor natuurcompensatie en mitigatie op het Skareilân" (Altenburg en Wymenga, d.d. 13 juli 2005) opgesteld. Dit natuurcompensatieplan vormt *bijlage 3* van deze toelichting. Bekeken is de mogelijke aanleg van een compenserende habitat in de vorm van een lagune met vooroevers en mitigerende mogelijkheden in de uitvoering van de werkzaamheden. Het afgraven van de noordpunt van het eiland kan pas plaatsvinden na de aanleg van de lagune. Op deze wijze ligt het niet in de verwachting dat de gunstige staat van instandhouding van de Waterspitsmuis in gevaar komt. Bovendien wordt het gebied aantrekkelijker voor andere bijzondere soorten, waardoor de natuurwaarden naar verwachting zullen toenemen.

Compensatieplan Noordse Woelmuis

De uitvoering van het voornoemde compensatieplan was aanvankelijk voornamelijk - zoals aangegeven - gericht op de instandhouding van de Waterspitsmuis. Bij het wegvangen van de muizen in 2007 werden echter ook enkele Noordse Woelmuizen gevangen, die een zwaar beschermde soort vormen. Daarom is in aanvulling op de rapportage uit 2005, in december 2007 de rapportage "Wegvangsten muizen Skareiland en voorstel voor extra maatregelen bij de herinrichting" opgesteld (Zie *bijlage 5* van deze toelichting). Dit resulteerde in de noodzaak om voor deze muizensoort extra maatregelen te nemen, naast de reeds ingezette maatregelen voor de Waterspitsmuis. Deze maatregelen betreffen onder meer:

1. Op het Skareiland zelf:
 - a. De grond die vrijgekomen is bij het uitgraven van de lagune over een groter gedeelte van het eiland verspreiden.
 - b. Het rooien van de aanwezige bomen en struiken op de resterende noordzijde van het eiland te rooien.

2. In de directe omgeving het verder versterken van de natuuras aan de westzijde van het Sneekermeer, door:
 - a. Het fysiek scheiden van het moerasgebied op de landtongpunt, ten zuidwesten van de Grote Potten, van de rest van de landtong, door een boezemsloot.
 - b. Het verwijderen van de aanwezige bosjes op deze landtong.
 - c. Het inrichten van de zomerpolder, ten noordwesten van het boezemland in de zuidlob van de Grote Potten, als plas-dras-gebied.

Daarnaast worden nog twee autonome maatregelen getroffen, in de vorm van twee andere stapstenen binnen het plangebied. Het betreft de aanleg van een klein eiland ten oosten van het Galgelân en de realisatie van een moerasgebiedje op de landtongpunt van de Kleine Potten.

Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen zijn niet in conflict met de *Vogelrichtlijn*. Uitgangspunt daarbij is, dat ten aanzien van de rustplaats van Smienten geen uitbreiding van het aantal vaarbewegingen in het winterhalfjaar komt. Tevens dient de relatie tussen

de toenemende recreatieve druk en de SBZ in een beheersplan beoordeeld te worden. De ontwikkelingen zijn eveneens niet in strijd met de *Habitatrichtlijn*. Door het verdwijnen van een deel van het Schareiland ontstaat een ingreep in de EHS. Hiervoor is compensatie aan de orde. Tevens dient aandacht uit te gaan naar mogelijke effecten op het Galgeland. Effecten zijn met name afhankelijk van de invulling van de directe omgeving en de ecologische samenhang.

Mogelijke maatregelen, om de effecten als gevolg van de ruimtelijke ontwikkelingen te verminderen, zijn:

- de ontwikkeling van natte natuur op het Schareiland;
- het achterwege laten van nachtelijke verlichting om het verstoren van vleermuizen en watervogels te voorkomen;
- een fasering van de werkzaamheden in de tijd;
- de ontwikkeling van een natte natuuras van het Galgeland naar het Schareiland via de landtongen aan weerszijde van de Grote Potten.

Vervanging twaalf recreatiewoningen

In verband met de vervanging van twaalf recreatiewoningen bij RCN De Potten is door Altenburg en Wymenga een aanvullend ecologisch onderzoek verricht (rapportage d.d. 29 mei 2008). De conclusie daarvan is dat de voorgenomen plannen niet op bezwaren stuiten ten aanzien van de natuurwetgeving. Voorwaarde is wel dat voorkomen moet worden dat het wateroppervlak van de Grote Potten extra wordt verlicht vanuit de planlocatie.

Vergunning Natuurbeschermingswet

Voor alle activiteiten die mogelijk van invloed kunnen zijn op het Vogelrichtlijngebied "Sneekermeer" dient een vergunning aangevraagd te worden bij het bevoegde gezag en dat is in dit geval de Provincie Fryslân. Zo'n aanvraag, zoals bedoeld in artikel 19d, lid 1 van de Natuurbeschermingswet 1998, is in augustus 2006 bij de Provincie ingediend.

De Provincie heeft in oktober 2006 besloten om de gevraagde vergunning onder voorwaarden te verlenen. Deze voorwaarden zijn omschreven in een schrijven van de Provincie aan de gemeente Sneek (dat als *bijlage 4* bij deze Toelichting is opgenomen), met als kenmerk 660733, d.d. 19 oktober 2006. Daarin staan onder meer de volgende voorwaarden:

- het tijdstip waarop de werkzaamheden daadwerkelijk worden gestart, dient minimaal vijf werkdagen van te voren bij de afdeling Milieutoezicht van de Provincie Fryslân te worden gemeld;
- de uitvoering van de werken dient op een dusdanige manier te gebeuren, dat eventueel aanwezige dieren de kans krijgen een ander gebied op te zoeken;
- werkzaamheden dienen in de periode oktober t/m maart tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden, ter voorkoming van verstoring van rustende watervogels in het gebied;
- aan te brengen verlichting dient een naar beneden gerichte uitstraling te krijgen;
- oevers dienen op een diervriendelijke manier te worden aangelegd, in overleg met SBB en Wetterskip Fryslân;
- per afmerend vaartuig mag maximaal één bijzettentje worden geplaatst;

- recreatiewoningen dienen door een afschermdende, streekeigen beplanting landschappelijk te worden ingepast;
- te kappen beplanting dient vooraf op de aanwezigheid van vleermuizen gecontroleerd te worden.

5.9. Handhaving

Het bestemmingsplan is bindend voor zowel de overheid als de burger. De primaire verantwoordelijkheid voor controle en handhaving ligt bij de gemeente. Handhaving kan worden omschreven als elke handeling die erop gericht is de naleving van regelgeving te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Het doel van handhaving is om de duurzame bescherming van mens en omgeving te waarborgen. Binnen het kader van het bestemmingsplan heeft regelgeving met name betrekking op de Wet op de Ruimtelijke Ordening en de Woningwet. Bij overtreding van deze regelgeving moet gedacht worden aan bouwen zonder vergunning, bouwen in afwijking van een verleende vergunning, het handelen zonder of in afwijking van een noodzakelijke aanlegvergunning en het gebruik van gronden en opstellen in strijd met de gebruiksvoorschriften van het bestemmingsplan of een vrijstelling.

Handhaving wordt onderscheiden in preventieve en repressieve handhaving. Preventieve handhaving bestaat uit actief toezicht door of namens de gemeente door bijvoorbeeld regelmatige controles op de uitvoering van vergunningen en regelmatige gebiedscontroles. Voorts bestaat preventieve handhaving uit het opstellen van duidelijke en maatschappelijk geaccepteerde regels en uit communicatie en voorlichting. Repressieve handhaving bestaat uit de aanwending van publiekrechtelijke middelen bij geconstateerde overtredingen, zoals het opleggen van een dwangsom of het uitoefenen van bestuursdwang. Daarnaast is het mogelijk strafrechtelijke middelen toe te passen en privaatrechtelijke actie te ondernemen bij inbreuk op het eigendomsrecht van de gemeente. Repressieve handhaving heeft als primaire doel een einde te maken aan een specifieke overtreding van de WRO of de Woningwet.

De handhaafbaarheid van een bestemmingsplan is met name afhankelijk van het draagvlak van de voorschriften onder de burgers en van de duidelijkheid van de voorschriften. In dit bestemmingsplan is aangesloten bij de actuele maatschappelijke behoefte voor wat betreft bouwen en gebruik. Voorts kan door middel van de flexibiliteitsbepalingen en de nadere eisenregeling ruimschoots worden ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen. De kaart, de toelichting en de voorschriften zijn zodanig op elkaar afgestemd dat interpretatieproblemen en problemen met betrekking tot de uitvoering zo veel mogelijk worden voorkomen.

5.10. Economische uitvoerbaarheid

Dit bestemmingsplan maakt diverse ontwikkelingen mogelijk die deels door particulieren zullen worden uitgevoerd en deels door de gemeente.

Particuliere ontwikkelingen, zoals de bouw van de recreatiewoningen, worden door particulieren zelf gefinancierd. Wat betreft de haven: daar blijft de gemeente eigenaar. Het beheer van de haven wordt deels ondergebracht bij de stichting Skarsweagen.

De opwaardering van de dagrecreatieplas, de kanoroute, de natuurontwikkeling tussen

de Grote Potten en het Prinses Margrietkanaal en het verkleinen van het Schareiland zijn voorbeelden van ontwikkelingen waar de gemeente zorg voor draagt. De gemeente Sneek financiert deze deels uit eigen (reserverings)middelen. Daarnaast zijn subsidies aangevraagd in het kader van het Friese Merenproject en het Kompas van het Noorden. Ook wordt uitgegaan van bijdragen door de Marrekrite en het watersportverbond. Hiermee is de financiële uitvoerbaarheid van het plan voldoende gewaarborgd.

5.11. Landschappelijke inpassing uitbreiding verblijfsrecreatie

Door het vernaturaliseren van de zuidelijke landtong tussen de Kleine en Grote Potten ontstaat een duidelijke buffer en daarmee wordt een goede landschappelijk zonering aangebracht tussen het Galgeland en de recreatieve ontwikkelingen in het Pottengebied. Aan de westzijde van de uitbreiding zal een groene buffer van 5 meter worden aangelegd waardoor een natuurlijke groene afscheiding van het terrein plaatsvindt.

6. INSPRAAK EN OVERLEG

6.1. Inspraak over het bestemmingsplan

Het voorontwerp van het bestemmingsplan De Potten heeft in het kader van de voorgeschreven inspraakprocedures ter inzage gelegen van 9 september 2007 tot en met 9 november 2007.

Een ieder is in de gelegenheid gesteld schriftelijk en mondeling te reageren op het plan. Gedurende de voornoemde termijn zijn vier inspraakreacties ontvangen. De reacties en de beantwoording zijn opgenomen in de bijlage "Overleg en inspraak".

6.2. Overleg ex artikel 10 Bro

Het voorontwerp van het bestemmingsplan De Potten is in het kader van het overleg ex artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 voorgelegd aan diverse overleginstanties. Dit heeft geleid tot één inhoudelijke overlegreactie van de Provincie Fryslân. De reactie en de beantwoording is opgenomen in bijlage 6 "Overleg en inspraak".

